

Brüssel, 29.5.2013
COM(2013) 312 final

2013/0164 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega luuakse Copernicuse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL)
nr 911/2010

(EMPs kohaldatav tekst)

{SWD(2013) 190 final}

{SWD(2013) 191 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Copernicus on Maa seire Euroopa programmi ehk GMESi (ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire) uus nimi. Copernicus või pigem selle eelkäija loodi ELi programmina GMESi käsitleva määrusega (EL) nr 911/2010. See hõlmab ELis ja liikmesriikides poliitika kujundamise, rakendamise ja seire eest vastutavatele kasutajatele keskkonna- ja julgeolekuküsimuste kohta täpsete ja usaldusväärsete andmete ja teabe katkematu tagamist. Copernicuse eesmärk on tagada Euroopale pidev, sõltumatu ja usaldusväärne juurdepääs seireandmetele ja -teabele. ELi investeringuga soovitakse täita seirelüngad, võimaldades juurdepääsu olemasolevatele vahenditele ja töötades välja operatiivteenused.

Copernicus koosneb kuuest teenusest: merekeskkonna seire, atmosfääri seire, maismaa seire, kliimamuutuste seire ning hädaolukordade ohjamine ja julgeolekuküsimuste tugiüksus. Copernicus kasutab satelliitidelt ja *in situ* paiknevate anduritelt – näiteks poidelt, õhupallidelt või õhuanduritelt – saadud andmeid, et anda õigeaegset ja usaldusväärset lisaväärtusega teavet ning esitada õigeaegseid ja usaldusväärseid lisaväärtusega prognoose näiteks põllumajanduse ja kalanduse, maakasutuse ja linnaplaneerimise, metsatulekahjude kustutamise, katastroofidele reageerimise, meretranspordi või õhusaaste seire toetamiseks.

Copernicus toetab ka majanduse stabiilsust ja kasvu, sest täielik ja vaba juurdepääs seireandmetele ja teabematerjalidele edendab äriliste rakenduste (järgmise etapi teenused) loomist paljudes eri valdkondades. See kuulub aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” programmide hulka ning on paljudes liidu poliitikavaldkondades avalduva kasu tõttu kaasatud „Euroopa 2020” tööstuspoliitika algatusse.

ELi ja valitsustevaheliste vahenditega välja töötatud kosmoseinfrastruktuuri kasutamise ja uuendamise rahastamisega ei tule liikmesriigid tekkivate kulude tõttu üksi optimaalselt toime. Euroopa riigid on operatiivse meteoroloogia kosmoses paikneva seireinfrastruktuuri valdkonnas ühendanud Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Kasutamise Organisatsiooni (EUMETSAT) raames oma vahendid, et töötada välja ja võtta kasutusele meteoroloogilised satelliidid. Euroopa riigid töötasid kas Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) või riiklike kosmoseagentuuride kaudu välja ka keskkonnasatelliitide katsekemplarid. Nad ei suutnud siiski leida viisi, kuidas teha koostööd seoses keskkonnaseire jätkuvate operatiivprogrammide rahastamisega. Sellise seire jätkamise vajadus on muutumas ülioluliseks, arvestades järjest suurenevat poliitilist survet riigiasutustele võtta keskkonna, julgeoleku ja kliimamuutuste valdkonnas vastu teadmistel põhinevaid otsuseid ja järgida rahvusvahelisi kokkuleppeid.

Üleeuroopalise või ülemaailmse ulatusega teenuste puhul ei piisa liikmesriigiti võetud meetmetest, et täita kavandatud meetmete eesmärged, sest eri liikmesriikide panused tuleb koondada Euroopa tasandil. Muude teenuste (nt hädaolukorra kaardid või väiksema geograafilise ulatusega temaatilised maismaaseirekaardid) osutamine on tõhusam ühenduse tasandil kahel põhjusel. Esiteks võimaldab kosmoses või *in situ* paiknevate andurite kaudu saadud sisendandmete ühtlustatum ja keskne haldamine saavutada mastaabisäästu.

Teiseks aitab Maa seire teenuste liikmesriikide tasandil koordineeritud osutamine vältida töö dubleerimist ja tõhustab ELi keskkonnavalaste õigusaktide rakendamise kontrollimist läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumide alusel. Üksnes liikmesriikide tasandil esitatav võrreldav teave võimaldab kindlaks teha, kas keskkonnavalaseid õigusakte, mis paljudel juhtudel käsitlevad tõeliselt piirideta ja seega rahvusvahelisi probleeme, on tõhusalt rakendatud.

Peale selle annab Euroopa tasandil tegevus mastaabisäästu, mille tulemusel kasutatakse avaliku sektori raha otstarbekamalt. Seega annab tegevus ELi tasandil selgemat lisaväärtust.

Euroopa Liit ja Euroopa Kosmoseagentuur (ESA) on eraldanud programmi väljatöötamiseks vahendeid nüüdseks kokku üle 3,2 miljardi euro väärtuses. Suur osa GMESi eelarvest oli mõeldud seiresatelliitide ehk Sentinelide väljatöötamiseks. Seda toetas komisjon, eraldades ESA GMESi kosmosekomponendi programmile 738 miljonit eurot.

Kuni 2013. aasta lõpuni rahastatakse Copernicust Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi kosmosekomponendi, GMESi ja selle algse tegevusprogrammi kaudu. Kuna Copernicus on valmis alustama operatiivetappi, on alates 2014. aastast vaja uut määrust. Kooskõlas teatise „2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku lihtsustamise kava”¹ eesmärkidega määratakse uues määruses täpsemalt kindlaks programmi juhtimine, eriti komisjoni roll selles, programmi eesmärgid ja näitajad, mis võimaldavad tõhusalt jälgida selle rakendamist, ning tagatakse sujuv üleminek praeguselt tegevuselt. Kavandatud määrus sisaldab ka sätteid proportsionaalsete finantsmenetluste kehtestamiseks, eriti programmi selle suure osa suhtes, mida rakendatakse kaudselt. Lihtsustamise ja aruka reguleerimise raames tuleb märkida, et Copernicuse eesmärk on parandada tõenditel põhinevate seireandmete kaudu õigusaktide kvaliteeti.

Teatises „Euroopa 2020. aasta strateogia aluseks olev eelarve” (KOM(2011) 500 (lõplik), 29. juuni 2011) tegi komisjon ELi eelarve piiranguid arvestades ettepaneku rahastada GMESi väljaspool 2014.–2020. aasta mitmeaastast finantsraamistikku. Euroopa Parlament lükkas ettepaneku 16. veebruari 2012. aasta resolutsiooniga P7_TA(2012)006 tagasi. 7.–8. veebruarini 2013 toimunud Euroopa Ülemkogu järeldustes mitmeaastase finantsraamistiku kohta on nähtud ette, et programmi tuleks rahastada finantsraamistiku alamrubriigist 1a ja mitmeaastase finantsraamistiku määruses määratakse kulukohustuste maksimummääraks 3,786 miljonit eurot (2011. aasta hindades).

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Alates Euroopa Komisjoni GMESi büroo loomisest 2006. aastal konsulteeritakse GMESiga seoses pidevalt sidusrühmadega. Teatisega „Üleilmne keskkonna- ja turvaseire (GMES): ideest tegelikkuseks”² käivitatud konsulteerimisprotsessi esimene tulemus oli 2008. aasta teatise „Üleilmne keskkonna- ja turvaseire (GMES): me hoolime oma planeedi turvalisusest”³ vastuvõtmine. Lisakonsultatsioone korraldati komisjoni ettepanekuga võtta vastu määrus Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgsete toimingute kohta (2011–2013)⁴ ning teatisega „Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES): Kosmosekomponendiga seotud ülesanded ja edasised sammud”⁵ seotud ettevalmistuste jaoks.

Alates GMESi määruse jõustumisest 2010. aastal on liikmesriikide ja kasutajatega konsulteerimine jätkunud määrusega kehtestatud uute juhtorganite kaudu: GMES-komitee ja avaliku sektori kasutajate esindajatest koosneva kasutajate foorumi kaudu.

¹ COM(2012) 42 (final), 8. veebruar 2012.

² KOM(2005) 565 (lõplik), 10. november 2005.

³ KOM(2008) 748 (lõplik), 11.12.2008.

⁴ KOM (2009) 223 (lõplik), 20.5.2009. Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgsete toimingute kohta (2011–2013), ELT L 276, 20.10.2010, lk 1.

⁵ KOM(2009) 589 (lõplik), 28.10.2009.

Konsulteerimised on kinnitanud, et Copernicuse programmi vastu tuntakse huvi ja seda peetakse vajalikuks, ning nüüd, kui sellest saab tõepoolest ELi programm, keskendutakse erinevatele ülesehitusvõimalustele, eriti Copernicuse teenustega seoses. Sidusrühmad on märkinud, et Copernicuse teenustelt saadav häireteta ja alati kättesaadav teave on programmi edukuse ja selle võimalike kasude täieliku avaldumise alustala.

2011. aastal tehti mõju hindamine ning põhijäreldused avaldati 28. juuni 2011. aasta dokumendis SEK(2011) 867 (lõplik), mis lisati komisjoni ettepanekule mitmeaastase finantsraamistiku kohta (KOM(2011) 500 (lõplik)). Mõjuhinnangut on nüüdseks kohandatud ja arvesse on võetud mõjuhindamiskomitee soovitusi. 2011. aastaga võrreldes on muutunud see, et Copernicuse programmi mitmeaastase finantsraamistiku alusel rahastamist on hakatud poliitilisel tasandil kasulikuks pidama. Seepärast leiab komisjon, et praegu on õige aeg esitada ametlik ettepanek.

Peab siiski märkima, et ettepanekut tuli uuesti kohandada seoses mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäära alusel kokku lepitud summaga, millega vähendati algset komisjoni ettepanekut üle 2 miljardi euro võrra. Teenuste osutamise säilitamiseks pidi komisjon vähendama kosmosekomponendi uusi arengusuundi, et uuendada ja moderniseerida seiresuutlikkust. Sentinelide uue põlvkonna väljatöötamise ülesande võtab enda kanda ESA.

Oluline on Copernicuse kosmosekomponendi varade omandiõiguse küsimus ning seda ei saa käsitleda eraldi õigustest ja kohustustest, mida selline omandiõigus omanikule tekitab. Omanikul on kõik võimalikud õigused, sealhulgas kasutamise, üleandmise ja kõrvaldamise õigus.

Selle üle otsustamisel, kas kosmosekomponendi varade omandiõigus vastu võtta, tuleb vahet teha kahe etapi vahel. Esimeses etapis, s.t käesolevas mitmeaastases finantsraamistikus osales EL ESA programmi rahastamises üksnes 30 % ulatuses ja tal puudusid vahendid, et võtta Copernicuse kosmosekomponendi kujundamisel liidriroll. Lisaks olid ELi vahendid peamiselt seitsmenda raamprogrammi eraldised ja need ei olnud ette nähtud selleks, et programmi alaliselt rahastada. Seepärast ei saanud EL selles etapis endale omandiõigust võtta. Teine etapp algab järgmise mitmeaastase finantsraamistikuga. See toob kaasa olulise muudatuse, nimelt saab EL nüüd hakata rahastama täiel määral enamikku Copernicuse kosmosekomponendi osadest, sealhulgas maapealne segment ja satelliitide toimimise kulud.

Sellega seoses, nagu on märgitud artiklis 19, tuleb satelliitide omandiõigus läbi vaadata. Määrusega nähakse ette võimalus, et EL või spetsiaalselt määratud üksus või sihtasutus võiks ESA omandiõiguse üle võtta. Seoses omandiõiguse üleminekuga tuleb hinnata valikuvõimalusi, võttes arvesse asjaomaseid tegureid, sealhulgas satelliitide toimimist, andmete juriidilist omandiõigust, andmetega tutvumise tingimusi ja varade väärtust. Neid võimalusi kaalutakse ainult juhul, kui ELi omandiõiguse negatiivne külg näib kaaluvat üles selle eelised. Omandiõiguse üleminek ELilt on võimalik üksnes delegeeritud õigusaktiga.

Samuti võiks kaaluda andmete ostmise kava.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 189, käsitletakse ettepanekus Euroopa Parlamendi ja nõukogu uut määrust Copernicuse programmi loomise kohta. Selles keskendutakse järgmistele põhiaspektidele:

- (1) nime muutmine Copernicuseks,
- (2) GMESi juhtimine operatiivetapis, et võimaldada komisjonil delegeerida tegevusi teenuseosutajatele,

(3) rahastamine aastatel 2014–2020.

4. MÕJU EELARVELE

Määruse ettepanekule lisatud finantsaruandes on kindlaks määratud hinnangulised eelarveassigneeringud, mis vastavad 2014.–2020. aasta mitmeaastasele finantsraamistikule. Kokku moodustavad kohustused maksimaalselt 3 786 miljonit eurot 2011. aasta hindades, mis võrdub 4 291 miljoni euroga praegustes hindades.

5. TÄIENDAV TEAVE

Komisjon võib ettepanekus sätestatud teatavate eesmärkide saavutamiseks võtta vastu delegeeritud õigusakte.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega luuakse Copernicuse programm ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL)
nr 911/2010**

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 189 lõiget 2,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu riikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁶,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁷,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) Ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire (GMES) oli Maa seire algatus, mida juhtis liit ja mida teostati partnerluses liikmesriikidega ja Euroopa Kosmoseagentuuriga (ESA). GMESile pandi alus 1998. aasta mais, mil Euroopas kosmosetegevuse arendamisega tegelevad institutsioonid esitasid ühisavalduse, mida nimetatakse Baveno manifestiks. Manifestis kutsuti võtma pikaajalist kohustust seoses kosmosepõhiste keskkonnaseireteenuste väljaarendamisega, milles kasutatakse ära ja arendatakse edasi Euroopa oskusi ja tehnoloogiaid. 2005. aastal tegi liit strateegilise valiku arendada sõltumatut Euroopa Maa seire suutlikkust teenuste pakkumiseks keskkonna- ja turvavaldkonnas,⁸ mille lõpptulemus oli Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2010. aasta määrus (EL) 911/2010 Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgsete toimingute kohta (2011–2013)⁹.
- (2) Copernicust tuleks vaadelda Euroopa panusena Maa Jälgimise Grupi (GEO) raamistikus väljatöötatud Maa jälgimise süsteemide süsteemi (GEOSS) rajamisse.
- (3) Selle algatuse tulemuste alusel loodi määrusega (EL) nr 911/2010 Maa seire Euroopa programm (GMES) ning selle esialgsete toimingute rakendamise eeskirjad.
- (4) Kuigi määrusega (EL) nr 911/2010 loodud programm peaks jätkuma uue mitmeaastase finantsraamistiku raames, tuleks akronüüm GMES asendada Copernicusega, et lihtsustada kommunikatsiooni laiema üldsusega. Komisjon on kaubamärgi

---

⁶ ELT C ..., ..., lk ....

⁷ ELT C ..., ..., lk ....

⁸ KOM (2005) 565 (lõplik), 10 november 2005.

⁹ ELT L 276, 20.10.2010, lk 1.

registreerinud, nii et liidu institutsioonid saavad seda kasutada ja teistele huvitatud kasutajatele, eriti põhiteenuste osutajatele, saab anda kasutuslitsentsi.

- (5) Copernicuse programmi eesmärk on pakkuda keskkonna ja julgeoleku valdkonnas täpset ja usaldusväärset teavet, mis on kohandatud kasutajate vajadustele ja toetab liidu muud poliitikat, eelkõige seoses siseturu, transpordi, keskkonna, energeetika, kodanikukaitse, kolmandate riikidega tehtava koostöö ja humanitaarabiga. Selles tuginetakse Euroopas olemasolevale võimekusele, mida täiendatakse ühiselt arendatud uute vahenditega.
- (6) Copernicuse programmi tuleks rakendada kooskõlas muude asjakohaste liidu õigusaktide ja meetmetega, eelkõige keskkonna- ja kliimamuutusi käsitlevate meetmete ning julgeolekuvaldkonna, isikuandmete kaitse, konkurentsivõime ja innovatsiooni, ühtekuuluvuse, teadusuuringute, transpordi-, konkurentsivõime ja rahvusvahelise koostöö valdkonna õigusaktidega, sealhulgas ülemaailmse satelliitnavigatsioonisüsteemi Euroopa programmiga (GNSS). Copernicuse andmed peaksid säilitama sidususe liikmesriikide ruumiandmete võrdlusandmetega ning toetama Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiviga 2007/2/EÜ (millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE))¹⁰ loodud ruumiandmete infrastruktuuri väljaarendamist liidus. Samuti peaks Copernicus täiendama ühist keskkonnateabesüsteemi (SEIS) ja liidu tegevust hädaolukorras reageerimise valdkonnas.
- (7) Copernicus kuulub aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” programmide hulka. See toob kasu paljudes liidu poliitikavaldkondades ja toetab strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamist eelkõige seeläbi, et arendab tõhusat kosmosepoliitikat pakkumaks vahendeid mõningate tähtsate ülemaailmsete probleemide käsitlemiseks ja saavutamaks kliimamuutuste ja energiasäästvusega seotud eesmärgi.
- (8) Copernicuse programmiga kasutatakse ära liidu 2014.–2020. aasta teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga „Horisont 2020” saadud tulemusi, eelkõige tulevaste Maa seire tehnoloogiate ja rakendustega seotud teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas, milles kasutatakse kaugseirevahendeid, õhus ja *in situ* paiknevaid tehnoloogiaid ja andmeid, mida saab kasutada suurte sotsiaalsete probleemide käsitlemiseks.
- (9) Oma eesmärkide täitmiseks peaks Copernicuse programm rajanema liidu sõltumatule suutlikkusele seoses kosmoseinfrastruktuuri kaudu tehtava seirega ja osutama operatiivteenuseid keskkonna, kodanikukaitse ja julgeoleku valdkonnas. Programmis tuleks kasutada ka olemasolevaid *in situ* infrastruktuuri kaudu kogutud andmeid, mida esitavad liikmesriigid. Operatiivteenuste osutamine sõltub Copernicuse kosmosekomponendi toimimisest ja turvalisusest. Teiste satelliitide ja kosmoseprügiga kokkupõrkamise järjest suurenev risk on Copernicuse kosmosekomponendi kõige suurem oht. Seetõttu peaks Copernicuse programm toetama meetmeid, mis on suunatud selliste riskide vähendamisele, eelkõige toetama Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega [XXX], millega luuakse kosmose jälgimise ja seire toetusprogramm, loodud programmi¹¹.

¹⁰ ELT L 108, 25.4.2007, lk 1.

¹¹ ELT L ..., ..., lk ....

- (10) Copernicuse toiminguteks vajalik maksimaalne eelarve aastateks 2014–2020 on 2011. aasta hindades 3 786 miljonit eurot, mis eraldatakse eraldi eelarvepeatükis rubriigi 1a „Liidu üldeelarve” jaotise 2 all. Komisjonile Copernicuse programmi koordineerimisel tekkivaid personali- ja halduskulusid tuleks rahastada liidu eelarvest.
- (11) Copernicuse rakendamise ja selle pikaajalise kavandamise parandamiseks peaks komisjon võtma vastu iga-aastase tööprogrammi kooskõlas mitmeaastase kava prioriteetide, eesmärkide ja strateegiatega.
- (12) Copernicus peaks olema suunatud kasutajatele ning seega on vajalik kasutajate pidev tõhus kaasamine, eelkõige seoses teenuste nõuete kindlaksmääramise ja kontrollimisega.
- (13) Copernicuse rahvusvaheline mõõde on eriti tähtis andmete ja teabe vahetamisel, samuti juurdepääsul seire infrastruktuurile. Selline vahetussüsteem on kulutõhusam kui andmete ostmise kavad ja tugevdab programmi ülemaailmset mõõdet.
- (14) EMP lepingus ning kandidaat- ja võimalike kandidaatriikidega sõlmitud raamlepingutes on ette nähtud nende riikide osalemine liidu programmides. Muude kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide osalemine tuleks teha võimalikuks sellekohaste rahvusvaheliste lepingute sõlmimise kaudu.
- (15) Liikmesriikidel, kolmandatel riikidel ja rahvusvahelistel organisatsioonidel peaks olema võimalik programmis osaleda asjakohaste lepingute alusel.
- (16) Copernicuse programmi eest peaks üldiselt vastutama komisjon. Komisjon peaks määrama kindlaks selle prioriteedid ja eesmärgid ning tagama programmi üldise koordineerimise ja järelevalve.
- (17) Arvestades Copernicuse partnerlusmõõdet ja selleks, et vältida tehniliste teadmiste dubleerimist, tuleks programmi rakendamine delegeerida üksustele, kellel on asjakohane tehniline ja kutsealane suutlikkus.
- (18) Kui see on asjakohane, võib komisjon Copernicuse programmi rakendamisel tugineda pädevatele liidu ametitele, nagu Euroopa Keskkonnaamet (EEA), Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (Frontex), Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA) ning Euroopa Liidu Satelliidikeskus (EUSC), või mis tahes asjakohasele üksusele, mis vastab delegeerimise tingimustele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju)¹² artiklile 58.
- (19) Määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 61 lõike 2 kohaselt peab nende üksuste (edaspidi „teenuseosutajad”) valik, kellele komisjon võib delegeerida ülesannete rakendamise, olema läbipaistev, objektiivsetel alustel põhjendatav ega tohi põhjustada huvide konflikti. Arvestades kõnealuste ülesannete eriolemust, valiti kõige paremini Copernicuse programmi kaudselt juhtima sobivate võimalike teenuseosutajate kindlakstegemiseks osalemiskutsel põhinev erimenetlus.
- (20) Copernicuse programmi teenuseosutajate üle peaks järelevalvet teostama komisjon, samas kui neile delegeeritud ülesannete täitmisel tuleks neile jätta vajalik sõltumatus. Nad peaksid esitama komisjonile iga-aastase tööprogrammi koos iga-aastase rakendamisarundega.

---

¹² ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

- (21) On oluline, et Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 317 kohaste kohustuste täitmiseks oleksid komisjoni käsutuses vajalikud vahendid nende üksuste tegevuse järelevalveks, kellele on delegeeritud Copernicuse programmi ülesannete rakendamine. See hõlmab lisaks määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012 antud volitustele ka võimalust anda teenuseosutajale juhiseid ja korraldada kontrollkäike. Eriti hädaolukorras ja ettenägematute sündmuste korral ja igas olukorras, kus teenuseosutaja ei suuda neid ülesandeid täita, peaks komisjonil olema võimalik delegeerimine tagasi võtta ja tegutseda teenuseosutaja asemel. Selle meetme kasutamine peaks olema proportsionaalne saavutatavate eesmärkidega ning seetõttu tuleks delegeerimisleping peatada nii pikaks ajaks, kui on vajalik nõutud toimingute teostamiseks.
- (22) Copernicuse eesmärgi saavutamiseks jätkusuutlikul alusel on vaja koordineerida Copernicuses osalevate partnerite tegevust ning töötada välja, kehtestada ja osutada teenuseid ja seiresuutlikkust, mis vastavad kasutajate nõudmistele. Siinjuures peaks komitee aitama tagada komisjonil liidu, liikmesriikide ja valitsustevaheliste asutuste Copernicuses osalemise koordineerimise, kasutades parimal viisil ära olemasolevat suutlikkust ja tehes kindlaks liidu tasandil käsitlemist vajavad puudujäägid. Samuti peaks komitee aitama komisjonil kontrollida Copernicuse ühtset rakendamist.
- (23) Nende teenuseosutajate tööd, kellele komisjon on ülesanded delegeerinud, tuleks mõõta ka tulemusnäitajate alusel. See annaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule ülevaate Copernicuse toimingute ja programmi rakendamise edusammudest.
- (24) Copernicuse programmi raames loodud andmed ja teave tuleks teha kasutajatele täielikult, avalikult ja tasuta kättesaadavaks, et edendada andmete ja teabe kasutamist ja jagamist ning tugevdada Euroopas Maa seire turgusid, eriti järgmise etapi teenuste sektoris, võimaldades seeläbi kasvu ja töökohtade loomist.
- (25) Kui juurdepääs Copernicuse või kolmanda isiku andmetele või teabele või nende kasutamine võib ohustada liidu ja selle liikmesriikide julgeolekut või välissuhteid, peaks komisjon piirama andmete kättesaadavust või antud kasutuslitsentse.
- (26) Oluline on Copernicuse kosmosekomponendi varade omandiõiguse küsimus ning seda ei saa käsitleda eraldi õigustest ja kohustustest, mida selline omandiõigus omanikule tekitab. Kasutus-, üleandmis- ja kõrvaldamisõiguse omandamiseks peab liit omanikuks saama. Sentinelide satelliitide puhul tähendab omandiõigus eelkõige õigust otsustada andmepoliitika üle ja juhtida selle rakendamist, valida kasutusmudel ja Sentinelide kasutaja ning sõlmida rahvusvahelised lepingud kolmandate riikidega, muu hulgas satelliidiandmete jagamise kohta.
- (27) Liidu finantshuve tuleks kaitsta proportsionaalsete meetmete kaudu kogu kulutsükli jooksul, sealhulgas eeskirjade eiramise ärahoidmise, avastamise ja uurimise, kaotatud, valesi makstud või valesi kasutatud vahendite tagasinõudmise ning vajaduse korral haldus- ja rahaliste karistuste kaudu kooskõlas määrusega (EL, Euratom) nr 966/2012.
- (28) Selleks et suurendada Copernicuse väärtust kasutajate jaoks, peaksid komisjoni abistama vahepealsete ja lõppkasutajate esindajad, liikmesriikide, sealhulgas asjakohaste riiklike asutuste eksperdid või sõltumatud eksperdid.
- (29) Käesoleva määruse rakendamisel ühtlaste tingimuste tagamiseks seoses iga-aastase tööprogrammi ja mitmeaastase kava (2014–2020) vastuvõtmisega ning liikmesriikides Copernicuse andmete ja teabe kasutamise ning Maa seire tehnoloogiale ja arendustegevusele juurdepääsu ühtlustamise edendamise meetmetega tuleks rakendusõigused anda komisjonile. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa

Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes¹³.

- (30) Liikmesriikide teavitamiseks ja otsuste tegemise erapooletuse tagamiseks tuleks võtta meetmed, millega edendatakse liikmesriikides Copernicuse andmete ja teabe kasutamise ning Maa seire tehnoloogiale ja arendustegevusele juurdepääsu ühtsust, kasutades nõuandemenetlust. Iga-aastase tööprogrammi ja mitmeaastase kava (2014–2020) vastuvõtmiseks tuleks kasutada kontrollimenetlust, kuna dokumendid käsitlevad suure mõjuga programmi.
- (31) Selleks et võtta arvesse võimalikke turvariske, ribalaiust ja muid tehnilisi piiranguid, tuleks delegeerida komisjonile õigus võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 290 kohaselt vastu õigusakte seoses andmenõuetega, mis on vajalikud operatiivteenuste osutamiseks, tingimuste ja menetlustega, mis käsitlevad juurdepääsu Copernicuse andmetele ja teabele, nende registreerimist ja kasutamist, Copernicuse programmi mitte kuuluvatele vastuvõtjamaadele edastatud satelliidiandmete edastamise ja kasutamise ning Copernicuse andmete ja teabe arhiveerimise tingimuste ja menetlustega, tehniliste eritingimustega, mida on vaja Copernicuse andme- ja teabesüsteemi häirete vältimiseks, Copernicuse andmete ja teabe levitamise piiramise kriteeriumidega, mida kohaldatakse vastuoluliste õiguste või julgeolekuhuvide korral, ning ohutushindamise teostamise kriteeriumidega. On eriti oluline, et komisjon viiks ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (32) Käesoleva määruse alusel rahastatud meetmeid tuleks kontrollida ja hinnata, et teha muudatusi ja neid edasi arendada.
- (33) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt luua Copernicuse programm, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest see hõlmab ka üleeuroopalist suutlikkust ja sõltub teenuste koordineeritud pakkumisest kõikides liikmesriikides, mida on vaja koordineerida liidu tasandil, ning kuna meetme ulatuse tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, siis võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärgi saavutamiseks.
- (34) Seetõttu tuleb määrus (EL) nr 911/2010 kehtetuks tunnistada, et luua asjakohane juhtimis- ja rahastamisraamistik ning tagada alates 2014. aastast täielikult toimiv Copernicuse programm,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse liidu Maa seire programm Copernicus ning sätestatakse selle täitmise eeskirjad.

---

¹³ ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.

Artikkel 2 *Üldeesmärgid*

1. Copernicuse programm toetab järgmisi üldeesmärke:
  - (a) keskkonnakaitse, kodanikukaitse ja julgeolekumeetmete toetamine;
  - (b) majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” toetamine, aidates saavutada aruka, säästva ja kaasava majanduskasvu eesmärke; eelkõige aitab see äriliste rakenduste edendamise kaudu saavutada majanduse stabiilsust ja kasvu.
2. Kosmoseinfrastruktuuri kaudu tehtava seire alusel saadud algandmed ja teave ning olemasolevad *in situ* infrastruktuuri kaudu kogutud andmed (edaspidi „Copernicuse andmed ja teave”) on täpsed ja usaldusväärsed, neid esitatakse pikaajaliselt ja jätkusuutlikult ning need vastavad Copernicuse kasutajaskondade nõuetele. Juurdepääs sellistele andmetele on täielik, avalik ja tasuta ning selle suhtes kohaldatakse käesolevas määruses või selle alusel kindlaks määratud tingimusi.
3. Lõike 2 kohaldamisel tähendavad Copernicuse kasutajaskonnad kogukondi, mis hõlmavad Euroopa riiklikke, piirkondlikke või kohalikke asutusi, kellele on delegeeritud artikli 4 lõikes 1 nimetatud valdkondade avaliku teenuse või poliitika kindlaksmääramine, rakendamine, jõustamine või järelevalve.
4. Lõikes 1 nimetatud eesmärkide saavutamist mõõdetakse järgmiste tulemusnäitajate alusel:
  - (a) andmed ja teave, mis on tehtud kättesaadavaks kooskõlas keskkonna, kodanikukaitse ja julgeoleku valdkonna teenuse osutamise tasandi nõuetega,
  - (b) Euroopa järgmise etapi teenuseosutajate turule sisenemine ja konkurentsivõime.

Artikkel 3 *Erieesmärgid*

1. Artiklis 2 kirjeldatud üldeesmärkide saavutamiseks reageeritakse Copernicuse programmiga kasutajate vajadustele ja osutatakse artikli 4 lõikes 1 nimetatud operatiivteenuseid. Selle eesmärgi saavutamist mõõdetakse andmete ja teabe kasutamisega, milleks mõõdetakse kasutajate arvu kasvu, kasutatud andmete ja lisaväärtusega teabe mahtu ning jaotuse laienemist liikmesriikides.
2. Copernicuse programm tagab jätkusuutliku ja usaldusväärse juurdepääsu kosmoseinfrastruktuuri kaudu tehtavale seirele liidu Maa seire sõltumatu võimekuse alusel ning tugineb olemasolevatele varadele ja võimekustele, neid vajaduse korral täiendades. Selle eesmärgi saavutamist mõõdetakse kosmoseinfrastruktuuri rakendamise tasemega, võttes aluseks kasutusele võetud satelliidid ja andmed, mida need edastavad.

Artikkel 4 *Copernicuse teenuste kohaldamisala*

Artikli 3 lõikes 1 nimetatud Copernicuse teenused hõlmavad järgmist:

1. operatiivteenused:
  - (a) atmosfääri seire teenuse kaudu saab teavet õhu kvaliteedi kohta Euroopa tasandil ja atmosfääri keemilise koostise kohta ülemaailmsel tasandil. Sellega

antakse eelkõige teavet õhukvaliteedi seire süsteemide tarbeks nii kohalikul kui ka riiklikul tasandil ning see peaks aitama kaasa atmosfääri keemia kliimamõjurite seirele;

- (b) mereseire teenusega antakse teavet ookeanide ja mereökosüsteemide füüsilise seisundi ja dünaamika kohta maailmamere ja Euroopa piirkondlike alade lõikes;
  - (c) maismaaseire teenuse kaudu saab teavet elurikkuse, pinnase, vee, metsa ja loodusvarade ülemaailmse ja kohaliku tasandi keskkonnaseire toetamiseks ning samuti keskkonna-, põllumajandus-, arengu-, energeetika-, linnaplaneerimis-, infrastruktuuri- ja transpordipoliitika üldise rakendamise toetamiseks;
  - (d) kliimamuutuste seire teenusega antakse teavet kliimamuutuste mõjudega kohanemise ja nende leevendamise toetamiseks vajaliku teadmistaasi suurendamiseks. See aitab eelkõige kaasa olulisemate kliimamõjurite andmete, kliimaanalüüside ja projektsioonide esitamisele liidu mitmesuguste sektorite ja ühiskonnale oluliste valdkondade kohanemis- ja leevendamisstrateegiate seisukohast asjakohaste aja- ja ruumiskaalade alusel;
  - (e) hädaolukorras reageerimise teenuse kaudu saab teavet hädaolukorras reageerimiseks igat laadi katastroofide, sealhulgas ilmastikuohtude, geofüüsiliste ohtude, inimtegevusest tingitud tahtmatute või kuritahtlike katastroofide ning muude humanitaarkatastroofide korral, samuti selliste katastroofide vältimiseks, nendeks valmistumiseks, neile reageerimiseks ja nendest taastumiseks;
  - (f) julgeolekuteenusega antakse teavet Euroopa julgeolekuga seotud probleemidega toimetulekuks, parandades kriiside vältimist, nendeks valmisolekut ja neile reageerimist, eelkõige piiri- ja merekontrolli valdkonnas, kuid ka liidu välistegevuse toetamiseks piirkondadeüleste julgeolekuohtude avastamise ja seire, riskihindamise ja varajase hoiatamise süsteemide, kaardistamise ja piirialade seire kaudu.
2. Arendustegevus koosneb operatiivteenuste kvaliteedi ja tulemuslikkuse parandamisest, sealhulgas nende arendamisest ja kohandamisest ning tegevusriskide vältimisest või leevendamisest.
  3. Tugiteenus koosneb meetmetest, millega edendatakse operatiivteenuste kasutamist kasutajate seas ja järgmise etapi rakenduste kasutamist, samuti teabe edastamise ja levitamise meetmetest.

Artikkel 5

Kosmosekomponent

Copernicuse kosmosekomponent hõlmab kosmoseinfrastruktuuri kaudu tehtavat seiret artiklites 2 ja 3 nimetatud eesmärkide täitmiseks ning sellega toetatakse peamiselt artikli 4 lõikes 1 nimetatud operatiivteenuseid. Copernicuse kosmosekomponent hõlmab järgmist tegevust:

- (a) kosmoseinfrastruktuuri kaudu seire tegemine, sealhulgas:
  - Copernicuse kosmoseinfrastruktuuri kasutamine, mis hõlmab satelliitide ülesannete määramist, satelliitide seiret ja kontrolli, andmete vastuvõtmist, töötlemist, arhiveerimist ja levitamist ning pidevat kalibreerimist ja valideerimist;

- *in situ* infrastruktuuri kaudu kogutud andmete esitamine, et kalibreerida ja valideerida kosmoseinfrastruktuuri kaudu tehtavat seiret;
  - Copernicuse kosmoseinfrastruktuuri täiendavate kolmandate isikute kosmoseinfrastruktuuri kaudu kogutud andmete esitamine, arhiveerimine ja levitamine;
  - Copernicuse kosmoseinfrastruktuuri hooldamine;
- (b) kasutajate muutuvatele vajadustele vastav tegevus, sealhulgas:
- seirelünkade kindlakstegemine ja uute kosmosemissioonide määramine kasutajate nõuete alusel;
  - Copernicuse kosmosekomponendi moderniseerimisele ja täiendamisele suunatud arendustegevus, sealhulgas kosmoseinfrastruktuuri uute elementide kavandamine ja hange;
- (c) satelliitide kaitsmine kokkupõrkeohu eest.

Artikkel 6 *In situ komponent*

Copernicuse programmi *in situ* komponent hõlmab järgmist tegevust:

- (a) *in situ* infrastruktuuri kaudu andmete kogumise ja nende esitamise koordineerimine ja ühtlustamine, *in situ* infrastruktuuri kaudu kogutud andmete esitamine operatiivteenustele, sealhulgas kolmandate isikute *in situ* infrastruktuuri kaudu kogutud andmed rahvusvahelisel tasandil;
- (b) tehniline abi komisjonile seoses *in situ* infrastruktuuri kaudu kogutud seireandmete teenusenõuetega;
- (c) koostöö *in situ* infrastruktuuri teenuseosutajatega, et edendada *in situ* paikneva seireinfrastruktuuri ja -võrgustikega seotud arendustegevuse järjepidevust.

Artikkel 7 *Rahastamine*

1. Copernicuse programmi rakendamiseks aastatel 2014–2020 eraldatud summa on 2011. aasta hindades maksimaalselt 3 786 miljonit eurot.
2. Eelarvapädev asutus kinnitab tehtavad eraldised igal aastal piirides, mis on kindlaks määratud mitmeaastase finantsraamistikuga. Eelarvelised kulukohustused, mis on seotud rohkem kui üht eelarveaastat hõlmava tegevusega, võib jaotada osadena mitme eelarveaasta peale.
3. Copernicuse programmi rahalised vahendid võivad katta ka vahetult Copernicuse programmi juhtimiseks ja selle eesmärkide saavutamiseks vajalike ettevalmistustööde, järelevalve, kontrolli, auditi ja hindamisega seotud kulusid, eelkõige uuringute, kohtumiste, teavitamis- ja teabevahetusmeetmetega seotud kulusid, samuti kulusid, mis on seotud teabe töötlemiseks ja andmete vahetamiseks ettenähtud IT-võrgustikega. Käesoleva määruse alusel teabevahetustegevuseks eraldatud vahendid võivad proportsionaalselt toetada ka institutsioonide teavitustegevust liidu poliitiliste prioriteetide teemal.
4. Muudele üksustele delegeeritud ülesannete suhtes kohaldatakse määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklites 164 ja 165 nimetatud menetlust.

Artikkel 8
Komisjoni tööprogramm

Komisjon võtab iga Copernicuse programmi rakendamise aasta kohta vastavalt määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artiklile 84 vastu tööprogrammi. See rakendusakt võetakse vastu vastavalt käesoleva määruse artikli 21 lõikes 3 nimetatud kontrollimenetlusele.

Artikkel 9
Koostöö liikmesriikidega

1. Komisjon teeb koostööd liikmesriikidega, et parandada omavahel andmete ja teabe vahetamist ja suurendada Copernicuse programmiga kättesaadavaks tehtud andmete ja teabe mahtu.
2. Komisjon võib võtta meetmeid, et ühtlustada liikmesriikides Copernicuse andmete ja teabe kasutamist ja liikmesriikide juurdepääsu Maa seire tehnoloogiale ja selle arendamisele. Niisugused meetmed ei moonuta vaba konkurentsi. Sellised rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 21 lõikes 2 nimetatud nõuandemenetlusele.

Artikkel 10
Rahvusvaheline koostöö

1. Liit, mida esindab komisjon, võib sõlmida lepinguid järgmiste kolmandate riikidega:
  - (a) Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riigid, kes on EMP lepingu osalised, kooskõlas EMP lepingus sätestatud tingimustega;
  - (b) kandidaatriigid, samuti võimalikud kandidaatriigid, kooskõlas asjakohaste raamlepingute või assotsieerimislepingu protokolliga, milles kehtestatakse selliste riikide liidu programmides osalemise üldpõhimõtted ja tingimused;
  - (c) Šveits, muud kolmandad riigid, mida ei ole nimetatud punktides a ja b, ning rahvusvahelised organisatsioonid kooskõlas lepingutega, mille liit on vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 218 sõlminud selliste kolmandate riikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega ning milles sätestatakse nende osalemistingimused ja üksikasjalikud eeskirjad.
2. Kolmandad riigid või rahvusvahelised organisatsioonid võivad toetada programmi rahaliselt või muul viisil. Rahalist toetust käsitatakse sihtotstarbelise välisuluna kooskõlas määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 artikli 21 lõikega 2. Rahaline ja muud liiki toetus on vastuvõetav asjaomase kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga sõlmitud lepingu tingimuste alusel.

Artikkel 11
Komisjoni ülesanded

1. Komisjonil lasub üldine vastutus Copernicuse programmi eest. Komisjon määrab kindlaks programmi prioriteedid ja eesmärgid ning kontrollib selle rakendamist, eelkõige seoses kulude, ajakava ja tulemuslikkusega.
2. Komisjon haldab liidu nimel ja oma pädevuse piires suhteid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, tagades Copernicuse programmi koordineerimise riikliku, liidu ja rahvusvahelise tasandi tegevusega.

3. Komisjon koordineerib liikmesriikide osalemist, mille eesmärk on teenuste osutamise operatiivsus ning selleks vajalike seireinfrastruktuuride kaudu kogutud andmete pikaajaline kättesaadavus.
4. Komisjon tagab Copernicuse programmi ning liidu teiste asjakohaste poliitikavaldkondade, õigusaktide, programmide ja meetmete vastastikuse täiendavuse ja sidususe.
5. Komisjon tagab läbipaistva ja korrapärase kasutajate kaasamise ning nendega konsulteerimise, mis võimaldab kindlaks teha kasutajate nõuded liidu ja riikide tasandil.
6. Komisjon võtab kooskõlas artikliga 22 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad operatiivteenuste osutamise jaoks vajalike andmenõuete kehtestamist ning võtavad arvesse nende nõuete muutumist.
7. Komisjon teeb Copernicuse programmi rahastamiseks kättesaadavaks finantsvahendid.

Artikkel 12 *Teenuseosutajad*

1. Komisjon võib delegeerida artiklis 4 osutatud rakendamisülesanded kas osaliselt või täielikult pädevale liidu asutusele, kui see on tegevuse eripära ja liidu asutuse eriteadmiste tõttu nõuetekohaselt põhjendatud. Sellised asutused võivad olla:
  - (a) Euroopa Keskkonnaamet (EEA),
  - (b) Euroopa Liidu liikmesriikide välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur (Frontex),
  - (c) Euroopa Meresõiduohutuse Amet (EMSA),
  - (d) Euroopa Liidu Satelliidikeskus (EUSC).
2. Liidu asutuse valikul võetakse nõuetekohaselt arvesse nende ülesannete delegeerimise kulutõhusust ja mõju asutuse juhtimisstruktuurile ning selle rahalistele ja inimressurssidele.
3. Need eelarve täitmise ülesanded, mida käesoleva artikli alusel erandkorras pädevatele liidu asutustele delegeeritakse, lisatakse sellise liidu asutuse tööprogrammi teabe eesmärgil.
4. Komisjon võib delegeerida artikli 5 punktis b kirjeldatud kosmosekomponendi arendusülesanded kas täielikult või osaliselt Euroopa Kosmoseagentuurile (ESA).
5. Komisjon võib delegeerida artikli 5 punktis a kirjeldatud kosmosekomponendi operatiivülesanded kas täielikult või osaliselt ESA-le ja Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Kasutamise Organisatsioonile (EUMETSAT).
6. Komisjon võib delegeerida artiklis 6 kirjeldatud *in situ* komponendi tegevuse kas osaliselt või täielikult artiklis 4 kirjeldatud teenuste osutajatele.

Artikkel 13
Teenuseosutajate valimine

1. Komisjon valib teenuseosutajad, kellele ta delegerib rakendatavad ülesanded, kooskõlas käesoleva artikli lõigetes 2, 3 ja 4 kirjeldatud menetlusega, välja arvatud artiklis 12 kindlaksmääratud teenuseosutajad.
2. Komisjon avaldab võimalikele teenuseosutajatele osalemiskutse. See sisaldab menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriume kooskõlas allpool sätestatud menetlusega.
3. Komisjon alustab dialoogi valikukriteeriumidele vastavate üksustega läbipaistval ja objektiivsel viisil ilma huvide konflikti põhjustamata. Pärast dialoogi sõlmib komisjon delegerimislepingud üksuse või üksustega, kellel on tõendatud kogemus ning tegevus- ja finantssuutlikkus.
4. Komisjon võib alustada otseläbirääkimisi enne delegerimislepingu allkirjastamist artiklis 12 loetletud üksustega või nõuetekohaselt põhjendatud ja dokumenteeritud erandjuhtudel, eriti kui:
  - (a) võimalikele teenuseosutajatele avaldatud osalemiskutse peale ei esitatud ühtegi sobivat pakkumist;
  - (b) rakendatavad ülesanded on erilised, mille jaoks on vaja teatavat tüüpi teenuseosutajat tema tehnilise pädevuse, kõrge spetsialiseerituse taseme või haldusvolituste tõttu;
  - (c) liidust sõltumatute ettenägematute sündmuste tagajärjel tekkinud äärmiselt kiireloomulise olukorra tõttu ohustaks lõigetes 2 ja 3 osutatud menetlus põhjendamatult rakendatavate ülesannete täitmist.

Artikkel 14
Järelevalve teenuseosutajate üle

1. Delegerimislepingus sätestamata lisaülesandeid teostavad teenuseosutajad üksnes komisjoni loal. Teenuseosutaja ei või nõuda lisaülesannete täitmise eest hüvitist või muud kompensatsiooni peale kulude hüvitamise.
2. Komisjon tagab, et teenuseosutajad lubavad täielikult avalikustada oma raamatupidamisaruanded ning kõik asjakohased dokumendid ja kogu asjakohase teabe. Komisjon võib korralda inspeksioone, sealhulgas kohapealseid, mida on vaja käesoleva määruse ja asjakohaste delegerimislepingute järgimise kontrollimiseks.
3. Kui erakorralised või ettenägematud sündmused seda nõuavad või kui teenuseosutaja esitab põhjendatud taotluse, võib komisjon tegutseda teenuseosutaja nimel ja peatada delegerimislepingu nii pikaks ajaks, kui on vajalik nõutud toimingute teostamiseks.
4. Kaebused teenuseosutajate poolt delegerimislepingu või tööprogrammi täitmise raames sõlmitud lepingute ja määratud toetuste kohta võib esitada komisjonile. Sellegipoolest võivad sellised kaebused käsitleda üksnes tahtlikku rikkumist, rasket hooletust või pettust ning need võib esitada üksnes siis, kui kõik muud õiguskaitsevahendid on teenuseosutaja suhtes ammendatud.

Artikkel 15
Copernicuse andme- ja teabepoliitika

1. Copernicuse andmed ja teave tehakse kättesaadavaks täielikult, avalikult ja tasuta, kohaldades järgmisi piiranguid:
  - (a) kolmandate isikute andmete ja teabega seotud litsentsimistingimused,
  - (b) andmete ja teabe vormid, tunnused ja levitamishendid,
  - (c) liidu või selle liikmesriikide julgeolekuhuvide ja välissuhted,
  - (d) Copernicuse andmete ja teabe loomise süsteemi häirete risk tulenevalt kas turva- või tehnilistest põhjustest.

Artikkel 16
Juurdepääsu ja kasutamise piirangud ja tingimused

1. Komisjon võib võtta kooskõlas artikliga 22 vastu delegeeritud õigusakte järgmiste aspektide kohta:
  - (a) tingimused ja menetlused seoses Copernicuse andmetele ja teabele juurdepääsuga ning nende registreerimise ja kasutamisega, sealhulgas vormid, tunnused ja levitamishendid,
  - (b) Copernicuse programmi mitte kuuluvatele vastuvõtjamaadele edastatud satelliidiandmete edastamise ja kasutamise tingimused ja kord,
  - (c) Copernicuse andmete ja teabe arhiveerimise tingimused ja kord,
  - (d) tehnilised erikriteeriumid, mis on vajalikud Copernicuse andme- ja teabesüsteemi häirete vältimiseks, sealhulgas juurdepääsuga seotud eesõigused,
  - (e) Copernicuse andmete ja teabe levitamise piiramise kriteeriumid, mida kohaldatakse vastuoluliste õiguste või julgeolekuhuvide korral,
  - (f) julgeolekuhindamise kriteeriumid.
2. Komisjon kehtestab asjakohased litsentsid Copernicuse ja kolmandate isikute andmete ja teabe ning Copernicuse programmi mitte kuuluvates vastuvõtjamaades satelliidiandmete allalaadimise jaoks kooskõlas käesoleva määrusega ja lõikes 1 osutatud delegeeritud õigusaktidega.

Artikkel 17
Julgeolekuhuvide kaitsmine

1. Komisjon teeb Copernicuse andmete ja teabe kohta eelneva julgeolekuhindamise, et teha kindlaks andmed ja teave, mis on liidu huvide või riikliku julgeoleku kaitsmiseks määrava tähtsusega.
2. Copernicuse programmis artikli 10 alusel osalevad liikmesriigid ja kolmandad riigid võivad paluda komisjonilt uut julgeolekuhindamist, kui see on õigustatud julgeolekuolukorra muutuse tõttu.
3. Kui Copernicuse andmete ja teabe kogumise ja loomise ajakava tõttu ei ole eelnev julgeolekuhindamine võimalik, võib komisjon teha julgeolekuhindamise reaalajas.
4. Komisjon annab juhiseid Copernicuse andmete ja teabe levitamise piirangute kohta üksikjuhtumipõhiselt, tuginedes artikli 16 lõike 1 punkti f kohaselt vastu võetud kriteeriumidele. Kiireloomulistel juhtudel kiidetakse komisjoni juhised heaks nii

lühikese ajaga, kui on tõhususe seisukohast vajalik. Komisjon rakendab kõige vähem häireid põhjustavaid meetmeid, võttes arvesse Copernicuse programmi eesmäärke ning Copernicuse andme- ja teabepoliitikat. Komisjoni juhised on proportsionaalsed, sealhulgas kestuse ja territoriaalse ulatuse suhtes, ning nende koostamisel on analüüsitud asjakohaste julgeolekuhuvide kaitset, võttes arvesse teistest allikatest pärinevate andmete ja teabe kättesaadavust.

Artikkel 18 *Liidu finantshuvide kaitse*

1. Komisjon võtab asjakohaseid meetmeid, tagamaks, et programmi alusel rahastatud meetmete rakendamisel kaitstakse liidu finantshuve, kohaldades pettuste, korrupsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastaseid ennetusmeetmeid, teostades tõhusaid kontrole, nõudes eeskirjade eiramise avastamise korral tagasi valesti makstud summad ning kohaldades vajaduse korral tulemuslikke, proportsionaalseid ja hoiatavaid haldus- ja finantskaristusi.
2. Komisjonil või tema esindajatel ja Euroopa Kontrollikojal on õigus auditeerida dokumentide põhjal ja kohapeal kõiki toetusesaajaid, töövõtjaid ja alltöövõtjaid, keda liit on programmi vahenditest rahastanud.
3. Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) võib teostada juurdlusi, sealhulgas kohapealseid kontrole ja inspekteerimisi vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta määruses (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta ja nõukogu 11. novembri 1996. aasta määruses (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest, kehtestatud sätetele ja menetlustele eesmärgiga teha kindlaks, kas seoses programmi raames sõlmitud toetuslepingute või -otsuste või lepingutega on esinenud pettust, korrupsiooni või muud ebaseaduslikku tegevust, mis mõjutab liidu finantshuve.
4. Ilma et see piiraks lõigete 1, 2 ja 3 kohaldamist, sisaldavad programmi rakendamisest tulenevad koostöölepingud kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, lepingud, toetuslepingud ja -otsused sätteid, milles komisjoni, Euroopa Kontrollikoda ja OLAFit volitatakse selge sõnaga tegema selliseid auditeid ja uurimisi vastavalt oma pädevusele.

Artikkel 19 *Omandiõigus*

1. Liit või spetsiaalselt määratud üksus või sihtasutus on kõigi Copernicuse programmi raames loodud või arendatud materiaalsete ja immateriaalsete varade omanik ning olemasolevate omandiõiguste suhtes kohaldatakse vajaduse korral kolmandate isikutega sõlmitud lepinguid.
2. Omandiõiguse liidule üleandmisega seotud tingimused sätestatakse lõikes 1 nimetatud lepingutes.
3. Liidu omandiõiguse edasise üleandmise tingimuste kehtestamiseks võtab komisjon vastu delegeeritud õigusakti kooskõlas artikliga 22. Delegeeritud õigusaktis määratakse asjaomane üksus või sihtasutus kindlaks läbipaistval ja objektiivsel viisil, ilma huvide konflikti põhjustamata.

Artikkel 20
Komisjonile osutatav abi

1. Komisjoni võivad abistada lõppkasutajate esindajad, sõltumatud eksperdid, eelkõige julgeolekuküsimuste spetsialistid, ning asjakohaste riiklike asutuste esindajad, eelkõige riiklikud kosmoseagentuurid, et anda komisjonile vajalikku tehnilist ja teaduslikku eksperdinõu ja kasutajate tagasisidet.

Artikkel 21
Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee (edaspidi „Copernicuse komitee”). Komitee toimib määruses (EL) nr 182/2011 sätestatud komiteena.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.
3. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 22
Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 16 lõikes 1 ja artikli 19 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 1. jaanuarist 2014.
3. Euroopa Parlament või nõukogu võib delegeeritud volituse igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba kehtivate delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 16 lõike 1 ja artikli 19 lõike 3 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub ainult siis, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud sellele vastuväiteid kahe kuu jooksul alates sellest, kui õigusakt Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tehti, või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne nimetatud ajavahemiku möödumist komisjonile teatanud, et ei kavatse vastuväiteid esitada. Kõnealust ajavahemikku võib Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel kahe kuu võrra pikendada.

Artikkel 23
Hindamine

1. Hiljemalt 30. juuniks 2018 koostab komisjon kõikide Copernicuse programmist rahastatavate ülesannete eesmärkide saavutamise kohta hindamisaruande, käsitledes tulemuslikkust ja mõju, Euroopa lisaväärtust ja vahendite kasutamise tõhusust. Eelkõige käsitletakse hinnangus eesmärkide jätkuvat asjakohasust ning meetmete panust artiklites 2 ja 3 kirjeldatud eesmärkide täitmisel.
2. Komisjon teostab lõikes 1 osutatud hindamise tihedas koostöös teenuseosutajatega ja Copernicuse programmi kasutajaskondadega ning uurib Copernicuse programmi tulemuslikkust ja tõhusust ning selle panust artiklites 2 ja 3 osutatud eesmärkide

saavutamisse. Komisjon edastab hindamiste tulemused Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ja Regioonide Komiteele.

3. Komisjon võib, vajaduse korral sõltumatute üksuste abi kasutades, korraldada projektide rakendamise meetodite ja mõju hindamise, et teha kindlaks, kas eesmärgid, sealhulgas keskkonnakaitsega seotud eesmärgid, on saavutatud.
4. Komisjon võib paluda liikmesriigil esitada erihinnang käesoleva määruse alusel rahastatud seotud projektide ja meetmete kohta või, kui see on asjakohane, anda talle teavet ja abi, mida on vaja selliste projektide hindamiseks.

Artikkel 24

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EL) nr 911/2010 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele.

Artikkel 25

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU RAAMISTIK

- 1.1. Ettepaneku nimetus
- 1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile
- 1.3. Ettepaneku liik
- 1.4. Eesmärgid
- 1.5. Ettepaneku põhjendus
- 1.6. Meetme kestus ja finantsmõju
- 1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

- 2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad
- 2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid
- 2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub
- 3.2. Hinnanguline mõju kuludele
  - 3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele
  - 3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele
  - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele
  - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga
  - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus
- 3.3. Hinnanguline finantsmõju tuludele

ETTEPANEKUTELE LISATAV FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku nimetus

Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Maa seire Euroopa programm (Copernicus)

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise (ABM/ABB) struktuurile¹⁴

Jaotis 02: Ettevõtlus

Peatükk 02 06: Copernicus

1.3. Ettepaneku liik

- Ettepanek/algatus käsitleb **uut meedet**
- Ettepanek/algatus käsitleb uut meedet, mis tuleneb **katseprojektist / ettevalmistavast meetmest**¹⁵
- Ettepanek/algatus käsitleb **olemasoleva meetme pikendamist**
- Ettepanek/algatus käsitleb **ümbersuunatud meedet**

1.4. Eesmärgid

Copernicus on Maa seire Euroopa programmi ehk GMESi (ülemaailmne keskkonna- ja turvaseire) uus nimi. See hõlmab ELis ja liikmesriikides poliitika kujundamise, rakendamise ja seire eest vastutavatele kasutajatele keskkonna- ja julgeolekuküsimuste kohta täpsete ja usaldusväärsete andmete ja teabe katkematu tagamist. Copernicuse eesmärk on tagada Euroopale pidev, sõltumatu ja usaldusväärne juurdepääs seireandmetele ja -teabele.

Copernicus kuulub aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” programmide hulka. Tänu sellele, et programm aitab lisaväärtusega äriliste rakenduste edendamise saavutada majanduskasvu ja majanduslikku stabiilsust, moodustab see strateegia „Euroopa 2020” raames tööstuspoliitika juhtalgatuse osa¹⁶.

Copernicus toetab järgmisi üldeesmärke:

- (a) keskkonnakaitse, kodanikukaitse ja julgeolekumeetmete toetamine;
- (b) majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020” toetamine, aidates saavutada aruka, säästva ja kaasava majanduskasvu eesmäärke; eelkõige aitab see äriliste rakenduste edendamise kaudu saavutada majanduse stabiilsust ja kasvu.

Copernicuse kasutajaskonnad tähendavad kogukondi, mis hõlmavad Euroopa riiklikke, piirkondlikke või kohalikke asutusi, kellele on delegeeritud käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 nimetatud valdkondade avaliku teenuse või poliitika kindlaksmääramine, rakendamine, jõustamine või järelevalve. Kõige enam on mõjutatud järgmised rühmad:

- Euroopa, riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi avaliku sektori asutused (kasutajate ja osalejatena), sealhulgas kolmandates riikides asuvad avaliku sektori asutused (nt osalevad riigid ning GMESist ja Aafrika algatusest kasu saavad riigid);

¹⁴ ABM – tegevuspõhine juhtimine, ABB – tegevuspõhine eelarvestamine.

¹⁵ Vastavalt finantsmääruse artikli 49 lõike 6 punktile a või b.

¹⁶ COM(2013) 108 (final), 28.2.2013.

- järgtööstus, eriti VKEd; ja
- lõppkasutajad (piirkondlikud ja kohalikud asutused, avalik-õiguslikud institutsioonid, sealhulgas ülikoolid, teaduskeskused, ka kodanikud, kes kasutavad Copernicuse programmi kaudu toetatavaid avalikke teenuseid), järgmise etapi teenuste sektori kliendid.

1.4.1. Komisjoni mitmeaastased strateegilised eesmärgid, mida ettepaneku kaudu täidetakse

Copernicus aitab saavutada strateegia „Euroopa 2020” eesmäärke järgmiselt:

- ressursitõhusam, loodussäästlikum majandus – st eelkõige keskkonnaressursside ja ökosüsteemide ning elurikkuse säilitamine ja haldamine, saavutades ELi poliitika parema jõustamise tulemusena tõhususe kasvu, näiteks transpordipoliitikas jää jälgimisega, mis võimaldab paremini kavandada laevateid; põllumajanduspoliitikas aruka põllumajanduse toetamisega, vähendades uute turuletulijate vajadusi, energeetikapoliitikas mõõtes päikesekiirgust, mida on vaja fotoelektrilise energia toomiseks;
- konkurentsivõimelisem majandus – tööstus- ja kosmosepoliitika juhtalgatusena on Copernicuse eesmärk suurendada ELi tööstuse konkurentsivõimet ning tehnoloogilist eelist kosmoses ja mujal; eelkõige on selle eesmärk luua VKEdele ärivõimalusi, edendades järgmise etapi teenuste sektoris innovatsiooni ning arendades välja uusi Copernicuse teabele tuginevaid teenuseid;
- teadmistele tuginev majandus – Copernicuse eesmärk on aidata paremini mõista ülemaailmseid probleeme, samuti toetab see oluliste andmete esitamise kaudu teaduseuuringute/teaduse arengut;
- innovatsioonile tuginev majandus – Copernicus võimaldab luua äärmiselt innovaatilisi järgmise etapi teenuseid. Selle eesmärk on luua partnerlusi teadus- ja ettevõtluskogukondade vahel ning see võib luua aluse teadus- ja arendustegevuse ülekandmiseks ettevõtlusse;
- kõrge tööhõivemääraga majandus – Copernicus loob lisavõimalusi uuteks töökohtadeks, edendades lisanõudlust kõrge kvalifikatsiooniga töötajate järele;
- majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus – st vajadus uue maapealse infrastruktuuri järele, eriti EL 12 riikides; Copernicus loob VKEdele uusi ärivõimalusi kõikides ELi liikmesriikides, motiveerides riike, mis on maismaa- või hädaolukorrateenuste valdkonnas maha jäänud, ning aitab seeläbi saavutada liikmesriikide suurema ühtekuuluvuse eesmärki. Copernicuse teenused on üleeuroopalised ja arvestavad Euroopa nõudeid.

1.4.2. Erieesmärgid ja asjaomased tegevusalad vastavalt tegevuspõhise juhtimise ja eelarvestamise struktuurile

Copernicuse programm hõlmab järgmisi erieesmäärke:

Erieesmärk nr 1: Copernicuse teenused

Copernicuse maismaaseire teenusega keskendutakse maakatte kaardistamise perioodilisele teenusele Euroopa, piirkondlikul ja riiklikul tasandil ning dünaamilistele maismaaseiremeetmetele.

Copernicuse merekeskkonnaseire teenusega antakse teavet ookeanide ja mereökosüsteemide füüsilise seisundi kohta maailmamere ja Euroopa piirkondlike alade valdkonnas. Copernicuse

mereteenuste rakendusvaldkonnad on meresõiduohutus, merekeskkond ja rannikualad, mereressursid ning hooajalised ilmastikuprognosid ja kliimaseire.

Copernicuse atmosfääri keskkonnateenusega tagatakse õhu kvaliteedi jälgimine Euroopas ja atmosfääri keemilise koostise jälgimine ülemaailmsel tasandil. Sellega antakse eelkõige teavet õhukvaliteedi seire süsteemide tarbeks nii kohalikul kui ka riiklikul tasandil ning see peaks aitama jälgida atmosfääri keemia kliimamõjureid.

Copernicuse kliimamuutuste seire teenusega võimaldatakse muutuste mõjudega kohaneda ja neid leevendada. Eelkõige peaks see toetama olulisemate kliimamõjurite andmete, kliimaanalüüside ja prognooside esitamist kohanemisele ja leevendamisele vastavas ulatuses ning asjakohaste teenuste osutamist.

Copernicuse hädaolukorrasteenusega pakutakse kombinatsiooni kaartidest ja/või eri tasandil eeltöödeldud andmetest, mis on loodud hädaolukorrale reageerijate toetamiseks rahvusvahelisel, Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil selliste katastroofide korral nagu tormid, tulekahjud, üleujutused, maavärinad, vulkaanipursked, kuritahtlikud või inimtegevusest põhjustatud katastroofid või muud humanitaarkatastroofid. Teenusega käsitletakse kogu kriisijuhtimise tsüklit: ennetus, valmisolek, reageerimine ja taastamine.

Copernicuse julgeolekuteenusega antakse kasulikku teavet selliste probleemidega toimetulekuks, millega Euroopa seisab silmitsi julgeoleku valdkonnas, nimelt piirikontroll, mereseire ja ELi välistegevuse toetamine.

Copernicuse *in situ* komponendi abil tagatakse õhus, meres ja maapinnal paiknevate installatsioonide kaudu tehtav seire programmi teenuste jaoks. Teenuste pakkumiseks on vajalik alusandmete kättesaadavus. Kuigi see on peamiselt liikmesriikide kohustus, võib programm toetada *in situ* infrastruktuuri kaudu kogutud andmete piiriülest ühtlustamist ELis ja *in situ* infrastruktuuri kaudu kogutud andmete täiendavat kogumist EList väljaspool. Tegevus delegeeritakse teenuste eest vastutavatele üksustele.

Hõlmatud on ka horisontaalne tegevus, millega toetatakse käesoleva määruse alusel eraldatud vahendite üldist haldamist ning kontrollitakse kõikide programmi toimingute rakendamist, eelkõige seoses kulude, ajakava ja tulemuslikkusega ning programmiga seotud riskide tuvastamiseks, piiramiseks, leevendamiseks ja jälgimiseks vajalike asjakohaste vahendite ja struktuurimeetmete kehtestamisega; suhteid kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega; liikmesriikide aruandlustegevust; tegevuse koordineerimist riiklikul, liidu ja rahvusvahelisel tasandil, eelkõige GEOSSiga; liikmesriikide vabatahtlike panuste koordineerimist; programmi täiendavuse ja sidususe tagamist teiste liidu asjakohaste poliitikavaldkondade, õigusaktide ja meetmetega; kasutajate vajaduste kindlakstegemist ja nende rakendamise jälgimist.

Erieesmärk nr 2: kosmos

Copernicuse kosmosekomponendiga tagatakse kosmoseinfrastruktuuri kaudu tehtav jätkusuutlik seire Copernicuse teenuste jaoks.

See hõlmab spetsiaalse kosmoseinfrastruktuuri (nt Sentineli satelliidid) toimimist, juurdepääsu kolmandate isikute missioonidele, andmete jagamist, tehnilist abi komisjonile Copernicuse teenuste sisendandmete koondamisel, seirelünkade kindlakstegemist, uute kosmosemissioonide kindlaksmääramisel osalemist.

Arendustegevus hõlmab kosmoseinfrastruktuuri uute elementide kavandamist ja hanget, komisjonile tehnilise toe pakkumist uute kosmosemissioonide spetsifikatsioonide koostamiseks teenusenõuete alusel koos teenuse infrastruktuuri kasutajatega; kosmosetegevuse arendamise koordineerimist, sealhulgas arengusuundi, mille eesmärk on moderniseerida ja täiendada Copernicuse kosmosekomponenti.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Ette on nähtud teenuste arendamine süsteemi pikaajalise jätkusuutlikkuse tagamiseks ja uute kasutajate seni tutvustamata vajaduste käsitlemiseks. Eelis on see, et Copernicus suudab pidevalt jätkusuutlikult vastata kasutajate vajadustele, suurendades seeläbi kasutamist kasutajate seas ja järgmise etapi teenuste turu arenemist.

Majanduslik mõju: uute toodete ja teenuste arendamine stimuleerib toodete ja protsesside innovatsiooni ja seega on sel pikaajaline mõju Euroopa tööstusele. Copernicuse teenuste täielik järjepidevus parandaks märkimisväärselt tööstuse konkurentsivõimet ja majanduslikult elujõuliste ettevõtete teket.

Keskkonnamõju: Copernicuse pikaajaliste teenuste kättesaadavus toetab Euroopa eesmärki olla kliimamuutuste küsimuses juhtival positsioonil. See tagab ka tõelise partnerluse GEOSsiga.

Sotsiaalne mõju: luuakse uusi töökohti, mitte üksnes satelliiditööstuses ning teadus- ja arendustegevuses, vaid ka Maa seire uute tehnikate arendamisega seotud ettevõtetes ning seotud tööstusharudes ja teenustes. Veelgi tähtsam on see, et jätkusuutlik tegevus hõlbustab järgmise etapi teenuste arendamist, kus mõju seoses tööhõivega oleks märkimisväärne.

1.4.4. Tulemus- ja mõjunäitajad

Eesmärkide saavutamist mõõdetakse järgmiste näitajate alusel:

- (a) andmed ja lisaväärtusega teave, mis on tehtud kättesaadavaks kooskõlas teenuste osutamise nõuetega;
- (b) andmete ja teabe kasutamine, mida mõõdetakse kasutajate arvu, tutvutud andmete ja lisaväärtusega ning teabe mahu suurenemise ning jaotuse laienemisega liikmesriikides;
- (c) Euroopa järgmise etapi teenuseosutajate turule sisenemine ja konkurentsivõime.

Nende näitajate korrapäraseks mõõtmiseks kehtestatakse konkreetsed vahendid, lisades konkreetsed nõuded eeskätt teenuseosutajatega sõlmitavatesse delegeerimis- ja / või muudesse lepingutesse. Programmi mitme vaheetapi saabumisel tellitakse sihtuuringud, et hinnata (võimalike) kasutajate rahulolu määra ja turuosa ning Copernicuse mõju järgmise etapi teenuste sektori konkurentsivõimele.

Peale selle eeldatakse, et suur osa programmi rakendamisest delegeeritakse kolmandatele isikutele. Delegeerimislepingud sisaldavad eesmärke ja näitajaid, mis võimaldavad jälgida teenuseosutajate tulemuslikkust. Selliseid näitajaid kasutatakse ka programmi üldiseks jälgimiseks. Need sisaldavad:

- kuue operatiivteenuse sisseseadmist, nii et kõik kuus teenust toimivad aastaks 2017;
- eelarves ette nähtud teenusteabe osutamine ja kavandamine vastavalt delegeerimislepingutele ja/või teenuseosutajatega sõlmitud lepingutele;
- teenuste kasutajate arv ja nende rahuolu määr;
- Copernicuse andmeid ja teavet kasutava järgmise etapi teenuste sektori areng;
- kavandatud satelliitide või instrumentide käivitamine ja kasutuselevõtt, sh seireandmete õigeaegne nõuetekohases vormis edastamine kindlaks määratud kasutajatele kooskõlas kavaga, mis lepitakse kokku kosmosekomponendi pikaajalise strateegia dokumendis;

- uute satelliitide ja vastava maapealse segmendi kindlaksmääramine ja arendamine eelarve piires ning planeerimine vastavalt pikaajalisele strateegiale ja ESAGA sõlmitavale delegeerimislepingule.

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendus

1.5.1. Lühivi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused

Ebapiisav usaldusväärne teave Maa seisundi kohta avaliku sektori kasutajatele

Viimase 30 aasta jooksul on EL, Euroopa Kosmoseagentuur (ESA) ja nende liikmesriigid teinud Maa seire valdkonna uurimis- ja arendustegevuses märkimisväärsed jõupingutusi, mille eesmärk on olnud arendada välja infrastruktuur ja operatiivetapile eelnevad Maa seire teenused. Paraku ei ole paljud Maa seire teenused Euroopas piisavad infrastruktuuri puudujääkide tõttu ja ka sellepärast, et puudub kindlus nende kättesaadavuse suhtes pikaajalises perspektiivis. Olemasolevate teenuste kaudu saadavad andmed kas ei hõlma kõiki poliitikakujundajate jaoks vajalikke parameetreid¹⁷ või ei saada selliseid andmeid pidevalt ja jätkusuutlikult eelkõige seepärast, et teenuse või selle aluseks oleva seireinfrastruktuuri kasutamisega on lühike eelarveliste ja/või tehniliste piirangute tõttu. Selle probleemiga mitmetegelemisel on olulised lühiajalised ja pikaajalised tagajärjed. Näiteks lühiajalises perspektiivis ei ole kättesaadavad kaardid kodanikukaitseks loodusõnnetuste korral ja pikemas perspektiivis ei ole poliitikakujundajatele kättesaadavad üliolulised andmed kliimamuutuste kohta.

Järgmise etapi investeeringud on ohus

Copernicuse programm põhines ajavahemikul 2011–2013 esialgsete toimingute määramises sätestatud rahastusel, mis hõlmas operatiivtegevust. Olemasoleva programmiga, mis hõlmab esialgseid toiminguid, astuti esimene samm Maa seire süsteemi suunas. Kuid see on siiski ajaliselt piiratud (st 2011–2013).

Häirete oht on muret tekitav nii lõpptarbijate, näiteks riigiasutuste, kui ka järgmise etapi teenuseosutajate jaoks, kes ei tee tõenäoliselt suuri investeeringuid ebaküpsesse, riskidega seotud turgudesse ja kellel tekiks täiendavaid raskusi kapitali kaasamisega.

Innovatsioonipotentsiaal on ohus

Häired tähendaks ka seda, et investeeringud teadus- ja arendustegevusse ei teiseneks innovatsiooniks. Seega ei kasutataks ära võimalust päästa valla Copernicusega seotud innovatsioonisuutlikkus, mis on peamiselt teenustega seotud innovatsioon. See oleks kahetsusväärne, arvestades eriti seda, et ELi innovatsioonipoliitika peaks olema rohkem suunatud teenuste sektorile, nagu eri uuringutest on selgunud¹⁸.

Mõju tööhõivele

Kokkuvõtteks on satelliitide rakendussüsteemid Euroopa kosmetööstuse peamine sissetulekuallikas (3,1 miljardit eurot) ja põhiline ekspordivaldkond (1,13 miljardi euroga)¹⁹. Sissetulekute seisukohalt on üks kahest kõige olulisemast segmendist Maa seire (näiteks Copernicuse Sentinelid). Praegu annavad Maa seire süsteemid ligikaudu 30 % Euroopa kosmetööstuse kogutulust. Peale otsese mõju tööstusharu müügikäibelega on Copernicusel oluline mõju Euroopa tootva kosmetööstuse konkurentsivõimele ja kasumlikkusele. Ekspord

¹⁷ Eriti Euroopa või ülemaailmsel tasandil kogutud rahuldava kvaliteediga teave, mis ei ole praegu Euroopa poliitikakujundajatele kättesaadav.

¹⁸ Vt näiteks „Next generation innovation policy, the future of EU innovation policy to support market growth”, CEPS ja Ernst & Young, 2011.

¹⁹ „The European Space Industry in 2010”, ASD-Eurospace, 15. väljaanne, juuni 2011.

ja kaubandus sõltuvad väga suurel määral sektori suhtelisest konkurentsipositsioonist. Selle tõttu oleks Copernicusel oluline mõju sektori tööhõivele, sest see pakub ajavahemikul 2015–2030 hinnanguliselt 35 000 töökohta.

1.5.2. Euroopa Liidu meetme lisaväärtus

Euroopa Maa seire programmi (Copernicus) õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 189, mis võimaldab ELil arendada oma kosmoseprogrammi. Määruse (EL) nr 911/2010 (mis käsitleb Maa seire Euroopa programmi (GMES) ja selle esialgseid toiminguid) artiklis 2 on juba esitatud loetelu tegevustest, mida programm hõlmab. Veelgi enam, Copernicuse elluviimine on strateegia „Euroopa 2020” strateegiline eesmärk.

ELi ja valitsustevaheliste vahenditega välja töötatud kosmoseinfrastruktuuri kasutamise ja uuendamise rahastamisega ei tule liikmesriigid tekkivate kulude tõttu üksi optimaalselt toime. Euroopa riigid on operatiivse meteoroloogia kosmoses paikneva seireinfrastruktuuri valdkonnas ühendanud Euroopa Meteoroloogiliste Satelliitide Kasutamise Organisatsiooni (EUMETSAT) raames oma vahendid, et töötada välja ja võtta kasutusele meteoroloogilised satelliidid. Euroopa riigid töötasid kas Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) või riiklike kosmoseagentuuride kaudu välja ka keskkonnasatelliitide katseksemplare. Nad ei suutnud siiski leida viisi, kuidas teha koostööd seoses keskkonnaseire jätkuvate operatiivprogrammide rahastamisega, nagu seda tehakse meteoroloogias. Sellise seire jätkamise vajadus on muutumas ülioluliseks, arvestades järjest suurenevat poliitilist survet riigiasutustele võtta keskkonna, julgeoleku ja kliimamuutuste valdkonnas vastu teadmistel põhinevaid otsuseid ja järgida rahvusvahelisi kokkuleppeid.

Üleeuroopalise või ülemaailmse ulatusega teenuste puhul ei piisa liikmesriikides võetud meetmetest, et täita kavandatud meetmete eesmärged, sest eri liikmesriikide panused tuleb koondada Euroopa tasandil. Muude teenuste (nt hädaolukorra kaardid või väiksema geograafilise ulatusega temaatilised maismaaseirekaardid) osutamine on tõhusam ühenduse tasandil kahel põhjusel. Esiteks võimaldab kosmoses või *in situ* paiknevate andurite kaudu kogutud sisendandmete ühtlustatum ja keskne haldamine saavutada mastaabisäästu. Teiseks tooks Maa seire teenuste koordineerimata osutamine liikmesriikide tasandil kaasa dubleerimise ning takistaks ELi keskkonnaalaste õigusaktide rakendamise kontrollimist läbipaistvate ja objektiivsete kriteeriumide alusel või teeks selle isegi võimatuks. Kui liikmesriigi tasandil esitatav teave ei ole võrreldav, ei ole komisjonil võimalik kindlaks teha seda, kas keskkonnaalaseid õigusakte on igas liikmesriigis nõuetekohaselt rakendatud. Peale selle annab Euroopa tasandil tegevus mastaabisäästu, mille tulemusel kasutatakse avaliku sektori raha otstarbekamalt. Seega annab tegevus ELi tasandil selgemat lisaväärtust.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

Ettepanekus lähtutakse kogemustest, mis on saadud Copernicuse kui teadusalgatuse väljatöötamise viimase kaheteistkümne aasta jooksul ja esialgsete toimingute etapis aastatel 2011–2013. Kogemus näitab, et Copernicuse jätkuvaks arenguks vajaliku teadustöö rahastamise kõrval on tekkinud vajadus toetada ka Maa seire teenuste osutamist ja satelliitide toiminguid, et saada täiel määral kasu seni tehtud investeeringutest ning tegeleda eespool osutatud vajadustega.

1.5.4. Kooskõla ja võimalik koostoime muude asjaomaste meetmetega

Operatiivetapis on Copernicus võimeline andma teavet poliitikakujundajatele, riigiasutustele, ettevõtjatele ja Euroopa kodanikele. See tähendab, et ELi sõltumatu teabeallikana on Copernicuse eesmärk toetada kõiki asjaomaseid liidu poliitikavaldkondi, õigusakte ja meetmeid, mille puhul on meie planeedil toimuvatest muutustest arusaamine ülitähtis.

Näited Copernicuse panusest teistesse ELi poliitikavaldkondadesse on järgmised.

- Rahvusvaheline koostöö: Copernicuse teenuste laiendamine Aafrikasse on konkreetne panus ELi arengupoliitikasse. Näiteks on Maa seire satelliidi abil võimalik jälgida põllukultuuride kasvutingimusi põllumajandushooajal ja arendada toiduohutuse varajase hoiatamise süsteemi riskipiirkondades üle maailma. Peale selle võib mõni Copernicuse rakendus anda poliitikakujundajatele teavet Aafrika loodusressursside kohta.
- Transpordipoliitika: laevateede optimeerimisega saab Copernicuse mereseireteenus vähendada kütusetarbimist ja heitkoguseid.
- Keskkonnapoliitika: Copernicuse teenustega antakse mitmesugust süsteemset ja perioodilist teavet, mis on vajalik mere-, atmosfääri- ja maismaakeskkonna pidevaks jälgimiseks. Selles kontekstis võivad Copernicuse abil kogutud kujutised keskkonnast olla alus uue Euroopa elurikkuse strateegia eesmärkide jälgimiseks või vahend, millega jälgida selliste ressursside tõhusat kasutamist Euroopa ja maailma mastaabis nagu mets, vesi, mineraalid, maa, õhk (kvaliteet) ja paljud teised.
- Humanitaarabi: samuti on Copernicuse teenustel oluline roll hädaabi osutamisel nii ELis kui ka väljaspool, sest nendega antakse ajakohast teavet, mis on ülioluline poliitikakujundajatele, tegevuse planeerijatele ja välimeeskondadele.
- Energeetika: Copernicus võib olla Euroopale usaldusväärne päikeseenergiat käsitleva teabe allikas ja aidata kaasa tuumarelvade leviku või tuumaobjektide dekomisjoneerimise jälgimisele.
- Regionaalpoliitika: üleeuroopalisel tasandil tagatakse Copernicuse Maa seire teenusega ühtlustatud maakatte ja maakatte muutusega seotud tooted. Selline teave on oluline maakasutuse ja linnapoliitika seisukohalt.
- Kliimamuutuste poliitika: mitu Copernicuse teenust on seotud kliimaprobleemidega, nagu metsaseire ja teave maa süsiniku kohta, merevee ja jää taseme jälgimine, kasvuhoonegaaside ja voogude analüüsimine.
- Julgeolek: Copernicus võib aidata kaasa piirivalvele ja mereseirele. Alates 2008. aastast on ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraat ning siseasjade peadirektoraat teinud selle raames tihedat koostööd.
- Põllumajandus: Copernicus saab aidata kaasa põllumajandusmaa kasutamise ja selle muutuste õigeaegse ja täpse jälgimise parandamisele Euroopa, riiklikul ja piirkondlikul tasandil, tagades ühise meetodika ja ühised näitajad, mis hõlmavad mitmesuguseid ajalisi, ruumilisi ja temaatilisi skaalasid. Ühises põllumajanduspoliitikas saaks Copernicust kasutada maa tootmisest kõrvalejätmise poliitika jälgimiseks.
- Merega seotud poliitika: Copernicus võimaldab mõista ookeani, selle muutumist ja mõju kliimamuutustele. Selle valdkonna rakenduste seas on meresõiduohutus, naftareostus, mereressursside haldamine, kliimamuutused, hooajalised prognoosid, tegevus rannikualadel, jääseire ja veekvaliteet.

1.6. Meetme kestus ja finantsmõju

Piiratud kestusega ettepanek/algatus

- Ettepanek/algatus hõlmab ajavahemikku 2014–2020
- Finantsmõju avaldub ajavahemikul 2014–2020

Piiramatu kestusega ettepanek/algatus

- rakendamise käivitumisperiood hõlmab ajavahemikku AAAA–AAAA,
- millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid²⁰

Otsene eelarve täitmine komisjoni poolt

Kaudne eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- rakendusametitele
- ühenduste asutatud asutustele²¹
- riigi avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele
- isikutele, kellele on delegeeritud konkreetsete meetmete rakendamine Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaselt ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis finantsmääruse artikli 49 tähenduses

Eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

Detsentraliseeritud eelarve täitmine koostöös kolmandate riikidega

Eelarve täitmine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega

Mitme eelarve täitmise viisi valimise korral esitage üksikasjad rubriigis „Märkused”

Märkused:

Copernicus toetub Euroopas juba olemasolevale suutlikkusele, hoidudes asjatust dubleerimisest ja otsides selle asemel sünergiat olemasolevast riiklikust või rahvusvahelisest suutlikkusest. Peale selle leitakse, et komisjonil ei ole institutsioonisisest tööjõudu ega eriteadmisi seda väga keerulist süsteemide rakendussüsteemi üksi hallata. Seepärast on kooskõlas lihtsustamise ja ELi kuluprogrammide täitmise parandamise eesmärkidega kavandatud programmi suurte osade rakendamine finantsmääruse artikli 58 tähenduses kaudselt, delegeerides rakendusvolitused mitmele asjaomasele asutusele nende eriteadmiste valdkonna alusel. Delegeerimislepingute sõlmimise korral jääb komisjon programmi eest vastutavaks, kuid annab vastutuse rakendamise eest üle mitmele teenuseosutajale. Komisjon, keda abistavad komitee ja sõltumatud eksperdid, keskendub kõrgetasemeliste programmiliste otsuste määratlemisele ja nende elluviimise jälgimisele. Teenuseosutajatel palutakse esitada aasta tööprogramm ja aasta tegevusaruanne koos auditeerimistõenditega.

Kosmosekomponendi arendamist kaasfinantseerisid kuni 2013. aastani EL seitsmenda raamprogrammi kosmosekomponendi ja GMESi esialgsete toimingute kaudu ning Euroopa Kosmoseagentuur GMESi kosmosekomponendi programmi kaudu. Komisjoni osamakse ELi nimel moodustas ligikaudu kolmandiku kosmosekomponendi programmi kogueelarvest, st ligikaudu 780 miljonit eurot 2,4 miljardist eurost. Selleks sõlmiti 2008. aastal

²⁰ Eelarve täitmise viise selgitatakse koos viidetega finantsmäärusele veebisaidil BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

²¹ Määratletud finantsmääruse artiklis 185.

delegeerimisleping ELi, keda esindas komisjon, ja ESA vahel. See leping sõlmiti ELi ja ESA vahelise raamlepingu alusel. Arvestades seda, et ESA-l on ainulaadsed eriteadmised ja see on Euroopa tasandil ainus kosmoseprogrammidega seotud teadus- ja arendustegevusega tegelev asutus, tehakse ettepanek delegeerida ESA-le ka edaspidi Copernicuse arendamisega seotud tegevus, st satelliitide ja seonduva maapealse segmendi projekteerimine, ehitamine ja hanked. Leitakse, et ESA võib jätkata arendustegevuse kaasfinantseerimist ja eriti satelliitide uue põlvkonna arendamist, mis oleks vastandiks korduvate seadmete hankele, mis kopeerivad juba välja töötatud seadmete projekte.

Samuti tehakse ettepanek delegeerida arendatud infrastruktuuri toimingud nii ESA-le kui ka EUMETSATile. ESA hakkab vastutama Sentinelide 1 ja 2 toimingute eest ja Sentineli 3 maapealse osa käitamise eest. Kuna ESA on kavandanud ja koordineerinud maapealse segmendi projekteerimist ja hanget ning on omandatud eriteadmisi paljude teaduslike missioonide läbiviimisel, on ta igati sobilik neid ülesandeid täitma. EUMETSATile delegeeritakse satelliitide ja instrumentide toimingud, mis on eriti olulised atmosfäärile ja merekooslustele ning mis on väga lähedased, sageli identsed tema enda pädevusvaldkonnaga. Meeldetuletuseks tuleb märkida, et Sentinelid 4 ja 5 on instrumendid, mida kantakse EUMETSATi enda satelliitidel. Peale selle võetakse enamasti andmeid vastu, töödeldakse ja levitatakse, kasutades EUMETSATi mitme satelliidi võimalusi. Mõlemad organisatsioonid vastutavad oma eriteadmiste valdkonnas täiendavalt satelliitidelt saadud seireandmete juurdepääsu ja nende edastamise eest.

Maismaaseire teenuse üks kõige olulisem toode on maakatte ja maakatte muutuse laiaulatuslik ja õigeaegne hindamine. Corine Land Coveri maakatte andmestik on andnud maakatte aegread ja teavet maa kasutamise kohta Euroopa mandril alates 1990. aastast. Need võimaldavad jälgida muutusi planeedi pinnal, mis on põhjustatud nii looduslike protsesside kui ka inimtegevuse koosmõjust. Alates 1994. aastast viib Corine projekti ellu Euroopa Keskkonnaamet (EEA). EEA on Euroopa Liidu asutus, mille ülesanne on anda tõest ja sõltumatut keskkonnavalast teavet neile, kes on kaasatud keskkonnapoliitika kujundamisse, vastuvõtmisesse, rakendamisse ja hindamisse, ning ka üldsusele. Samuti vastutab EEA Euroopa keskkonnateabe ja seirevõrgustiku (Eionet) koordineerimise eest, kus riikide eksperdid aitavad kaasa keskkonnavalde kogumisele ja valideerimisele. GMESi esialgsete toimingute ajal (2011–2013) delegeeriti EEA-le maismaaseire teenuse üleeuroopaliste ja kohalike komponentide koordineerimine, mida viidi tsentraliseeritud eelarve täitmise kaudu ellu hangetega raamlepingute ja teenuseosutajaga sõlmitud teenuslepingute põhjal ning detsentraliseeritud eelarve täitmise teel, kasutades selliste riiklike asutustega sõlmitud toetuslepinguid, kes on EEA otsesed sidusrühmad. Peale selle tuleb märkida, et maismaaseire teenus toetub suurel määral *in situ* toimuvatele mõõtmistele ja geograafilistele võrdlusandmetele. EEA-l on kõik eeldused oma tegevuse korraldamiseks riiklikes keskkonna- ja/või kaardistamisasutustes. Just seepärast, võttes arvesse ilmset sünergia, mis võib tekkida Copernicuse ja EEA peamiste vastutusvaldkondade vahel, ja EEA ainulaadset seisundit Eioneti koordinaatorina, kelle partneriteks on Copernicuse sidusrühmadena riiklikud keskkonnametid, tehakse ettepanek jätkata nende kahe maismaaseire teenuse rakendamise delegeerimist EEA-le.

Alates 2008. aastast on pidevalt tegeletud Euroopa piiride valvamise süsteemi (EUROSUR) rajamisega, et tugevdada Schengeni välispiiri, eriti lõunapoolsete merepiiride ja idapoolsete maismaapiiride kontrolli. EUROSUR tagab liikmesriikidele ühise tehnilise (infrastruktuur) ja tegevusraamistiku (töövoog), et suurendada teadlikkust olukorrast nende välispiiridel ja parandada nende ELi piire jälgivate riiklike ametiasutuste reageerimisvõimekust. Üks kokku lepitud eesmärk on luua valvevahendite ühine rakendus (satelliidid, mehitamata õhusõidukid, aerostaadid jne), mille vahendaja oleks Frontex. Frontex on Euroopa Liidu liikmesriikide

välispiiril tehtava operatiivkoostöö juhtimise Euroopa agentuur. Ta edendab, koordineerib ja arendab Euroopa piiride haldamist. Julgeolekuteenuse piirikontrolli osa jaoks on aktiivne koostöö Frontexiga äärmiselt oluline. Frontex oli kaasatud kõikidesse seda osa ettevalmistavatesse seitsmenda raamprogrammi projektidesse, aga ka teistesse seitsmenda raamprogrammi julgeolekuvaldkonnaga seotud projektidesse. Tuleb märkida, et Frontexi vajadust toetuda sellises tegevuses GMESile/Copernicusele on tunnustatud komisjoni ettepanekus EUROSURI määruse kohta²². Seega tehakse ettepanek delegeerida selle osa rakendamine Frontexile.

Seoses mereseire julgeoleku osaga tehakse ettepanek delegeerida selle rakendamine Euroopa Meresõiduohutuse Ametile (EMSA). EMSA pädevusse kuulub mõni meresõiduturvalisuse valdkonda kuuluv ülesanne ja kohustus aidata komisjoni sellega seonduvas tegevuses. EMSA-l on laialdaselt tunnustatud eriteadmised meresõiduohutuse rakenduskava CLEANSeaNET elluviimisel, mis toetub Maa seirele. Samuti on ta aktiivselt kaasatud mitmesse teadus- ja arendusprojekti, mis valmistavad ette Copernicuse julgeolekuteenust.

---

²² KOM(2011) 873 (lõplik).

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse eeskirjad

Kehtestatakse järelevalvesüsteem, et tagada võimalikult kvaliteetsed väljundid ja võimalikult tõhus vahendite kasutamine. Järelevalve toimub kogu programmi jooksul. See lähtub rakendavate partnerite esitatud regulaarsetest aruannetest.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteemid

2.2.1. Tuvastatud ohud

Kõik programmiga seotud riskid kantakse keskselt registrisse. Igale riskile määratakse tõenäosus- ja mõjumäär. Riskide register sisaldab ka meetmete nimekirja, mille eesmärk on vähendada riski teostumise tõenäosust. Riskid on liigitatud järgmiselt.

- Tehnoloogilised riskid: näiteks kasutab satelliit uusimat tehnoloogiat, mida ei ole veel kontrollitud ja mille kirjeldused muutuvad järjepidevalt.
- Tööstusriskid: infrastruktuuri rajamisele on kaasatud palju tööstusettevõtteid mitmest riigist, kelle tööd tuleb koordineerida tõhusalt, et tulemuseks oleks süsteemid, mis on töökindlad ja täielikult integreeritud, eriti turvalisuse mõttes.
- Tururisk: vältida tuleb tehnilist tulemust, mis ei vasta lubatule, millel on negatiivne mõju kasutajale ja mille tulemusel ei kasutata infrastruktuuri.
- Ajaline risk: igasugune viivitus rakendamisel seab ohtu võimaluste akna.
- Juhtimisrisk: programmide juhtimine eeldab mitme asutuse koostööd ning tagada tuleb nõuetekohane stabiilsuse ja korraldamise määr. Veelgi enam, mitmes olulises küsimuses tuleb võtta arvesse mitme kaasatud poole eriarvamusi. Seda arvestades tuleks kaaluda mõne riski, sh finants- ja turvalisusega seotud riski jagamist nende osaliste vahel, kellel on kõige paremad eeldused nendega toimetulekuks.

Peale selle rakendatakse programmi eelarvet suures osas kaudsel eelarve täitmise viisil, delegerimislepingute kaudu ja väga väikeses osas tsentraliseeritult, kus komisjon kasutab toetusi ja riigihanget. Nende eri tüüpi kuludega kaasnevad ohud on erinevad. Euroopa Kontrollikoja auditites ja komisjoni järeldauditites on tuvastatud järgmised peamised ohud, mis võivad tekkida ka nimetatud programmi puhul.

Delegerimislepingud: peamised tuvastatud ohud seostuvad teenuseosutajate (isik, kellega komisjon sõlmib delegerimislepingu) abikõlblikkuse, lepinguliste kohustuste järgimise (komisjoni nõuete rakendamine lepingulistest dokumentidest), protsessi tingimuste järgimise (komisjoni kehtestatud protsesside mittejärgimine) ning tulemuslikkusega (eelnevalt kindlaks määratud eesmärkide mittetäitmine).

Seda tüüpi ohtude käsitlemisel arvestatakse järgmisi tegureid:

- juhtimise ja kontrollimise olulisi aspekte täidavad teenuseosutajad;
- komisjon peab olulisel määral tuginema teenuseosutajate juhtimiskontrolli süsteemidele;
- oluline on tagada asjakohasel tasemel kontroll kogu rakendamishelast koos kõikide asjaosaliste konkreetsete kohustustega.

Toetused: abikõlblikke kulusid käsitlevate keeruliste eeskirjade ja teatud abisaajate suhteliselt piiratud finantsjuhtimisalaste eriteadmiste tõttu võib esineda suur oht, et kulusid (näiteks üldkulusid ja seadmetega seotud kulusid) võidakse deklareerida valesti.

Kuna puudub täielik andmebaas abisaajaid, projekte ja deklareeritud kulusid käsitleva teabe kohta, võib riskantsete abisaajate ning kulude võimaliku mitmekordse rahastamise taotlemise või muude eeskirjade eiramise juhtumite avastamine olla keeruline, mistõttu on pettusevastane tegevus seega ebatõhus.

Riigihanked: avastamata vigade või parandamata ebatäpsuste tõttu pakkumistes või pakkumistingimustes võib lepingu täitmine olla mitterahuldav.

2.2.2. Ettenähtud kontrollimeetod(id)

Eespool nimetatud ohtude käsitlemiseks on kavandatud erinevaid kontrollimeetodeid.

2.2.2.1. Delegeerimislepingud

Teave sisekontrollisüsteemi kehtestamise kohta

Rahastamisvahendite suhtes kavandatav juhtimis- ja kontrollisüsteem põhineb järgmistel meetmetel:

- teenuseosutaja eelhindamine;
- riskipõhine järelevalve, sh standardaruannete alusel;
- ennetav tegevus asjakohaste abikõlblikkuse, lepinguliste kohustuste järgimise, protsessi tingimuste järgimise ja tulemuslikkuse nõuete koostamise kaudu;
- lepingulised õiguskaitsevahendid, mis võimaldavad võtta abikõlblikkuse, lepinguliste kohustuste järgimise, protsessi tingimuste järgimise ja tulemuslikkuse nõuete rikkumise korral parandusmeetmeid;
- peadirektoraadi poolt teenuseosutaja usalduskontole makstavate summade eelkontroll;
- huvimeetmete kooskõlastamine;
- haldamises osalemine;
- teenuseosutajate, seotud ettevõtjate ja lõplike abisaajate õigus tutvuda auditiga;
- täielik auditijälg, mis hõlmab kogu rakendusahelat;
- komisjoni töötajate läbiviidavad kohustuste täitmise ja tulemusauditid;
- terviklik kinnitamissüsteem, mis võtab arvesse sisekontrollisüsteemi ja teenuseosutajate ning seotud ettevõtjate siseauditeerimist, milles käsitletakse abikõlblikkuse, lepinguliste kohustuste järgimise, protsessi tingimuste järgimise ja tulemuslikkuse nõudeid;
- välisaudiitorite auditeeritud finantsaruanded;
- teenuseosutajate iga-aastased kinnitavad avaldused.

Kinnitus protsessi asjakohase edenemise kohta saadakse mitme järgmise teabekanali põhjal:

juhtkonna teadmised peadirektoraadi sisekontrollisüsteemi olukorra kohta, mis on saadud igapäevase töö ja kogemuste põhjal;

peadirektoraadi ametlik järelevalve- ja kontrollikord;

- iga-aastase sisekontrolli standardite läbivaatamise tulemused (põhinõuete täielik täitmine);
- riskihindamise tulemused;

- eel- ja järelkontrollid, sealhulgas aruanded erandite ja/või sisekontrolli puuduste kohta;
- peadirektoraadi välisfinantsauditi tulemused;
- peadirektoraadi siseauditiüksuse auditeerimis- ja nõustamistegevus, välishindajate hinnangud programmi kohta.

Siseauditiüksuse, siseauditi talituse või Euroopa Kontrollikoja auditid annavad lisateavet kontrollisüsteemi asjakohasuse kohta.

Kontrollisüsteemi raames koostatud kontrollikulude ja -tulude prognoos

Kavandatud kontrollid on üldiselt kooskõlas COSO sisekontrolli mudeliga, mida määratletakse kui protsessi, mille eesmärk on anda piisav kindlus tegevuse tulemuslikkuse ja tõhususe eesmärkide saavutamise, finantsaruandluse usaldusväärsuse ning kehtivatele õigusaktidele ja eeskirjadele vastavuse kohta. Kontrollikulude prognoosimisel võetakse arvesse kõiki toiminguid, mis on otseselt või kaudselt seotud teenuseosutajate õiguste ning kulude nõuetele vastavuse tagamisega. Võimaluse korral on need esitatud juhtimistasemete kaupa ja vastavalt kavandatud kontrollisüsteemi kirjeldusele.

Uue ettepaneku eeldatavate muutuste arvessevõtmisel tugineti andmetele huvimeetmete ühtlustamise ja täiendavate lepinguliste õiguskaitsevahendite kohta, mis võimaldavad nõuete rakendamise vigade puhul võtta korrigeerimismeetmeid.

Kohaldatavate eeskirjade täitmatajätmise eeldatava ohutaseme hindamine

Kavandatud kontrollisüsteemi kohaselt ei ületa eeskirjade täitmatajätmisest tulenev eeldatav ohutase (mida määratletakse tehingute tasandil ilmnevate, õiguslikkuse ja nõuetekohasusega seotud vigade eeldatava ohuna) mitmeaastaselt perioodil 2 %, kuid kulud on sealjuures väiksemad tänu lisameetmetele, mis vähendavad ohtude esinemise sagedust ja leevendavad nende mõju.

Veamäär väheneb tõenäoliselt kohaldatavate eeskirjade täpsustamise tõttu, mis hõlmab ka konkreetset, mõõdetavat, saavutatavat, realistlikkust ja tähtsust käsitlevaid nõudeid, samuti lepinguliste õiguskaitsevahendite karmistamise ja huvide suurema ühtlustamise tõttu.

Kava kohaselt võib väikest osa programmi eelarvest rakendada tsentraliseeritud otsese eelarve täimise raames (vt allpool) toetuste ja riigihangete kaudu.

2.2.2.2. Toetused

Teave sisekontrollisüsteemi kehtestamise kohta

Kehtiv sisekontrolliraamistik põhineb komisjoni sisekontrollistandardite rakendamisel, parimate projektide valimise menetlustel ja nende vormimisel õigusaktideks, projekti ja lepingu haldamisel projekti kestuse kõigis etappides, nõuete eelkontrollil, sealhulgas auditeerimistõendite esitamisel, kulumetoodikate eelneval sertifitseerimisel, järelaudititel ja korrigeerimistel ning hindamisel.

Konkursikutse dokumendid sisaldavad üksikasjalikku juhust, mis käsitleb abikõlblikkuse eeskirju ning eelkõige sagedasemaid vigu seoses personalikuludega. Abisaajaid julgustatakse juba pakkumises esitama piisavalt andmeid kavandatavate kulude kohta, mis võimaldab neid eelnevalt kontrollida ja avastada võimalikke vigu või valesti mõistmisi ning vajaduse korral muuta toetuslepingu rakendamist või seda kohandada. See parandab oluliselt abisaajate õiguskindlust ja vähendab vigade tekkimise ohtu.

Järeldkontroll viiakse läbi selleks, et selgitada välja representatiivne keskmine veamäär, mis jääb püsima vaatamata koolitusele, eelkontrollile ja korrigeerimistele. Programmi kulude järelauditeerimise strateegia alus on tehingute finantsaudit rahaühikute valimi põhjal ning seda täiendab riskipõhine valim. Õiguslikkust ja nõuetekohasust käsitlevat järelauditeerimise strateegiat täiendatakse täiustatud tegevushindamise ja pettustevastase võitluse strateegiaga.

Kontrollisüsteemi raames koostatud kontrollikulude ja -tulude prognoos

Ühelt poolt tuleb suurendada programmi atraktiivsust, vähendades abisaajate kontrollikoormust (suurem usaldus ja riskide võtmine, kasutades rohkem kindlasummalist rahastamist, ühekordseid makseid ja ühikukulude astmestikku), kuid teiselt poolt tuleb samal ajal tagada, et parandamata vigade määr oleks nii väike, kui on mõistlikult teostatav.

Ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraat kehtestab kulutasuva sisekontrollisüsteemi, mis annab piisava kindluse, et veamäär jääks mitmeaastase kuluperioodi vältel igal aastal vahemikku 2–5 %; lõppeesmärk on, et mitmeaastase programmi lõpuks, kui kõikide auditite, korrektsioonide ja tagasinõudmismeetmete finantsmõju on arvesse võetud, oleks jääkveamäär võimalikult 2 % lähedal.

Auditeerimisstrateegia eesmärk on tagada veamäärade aus ja usaldusväärne esitus ning uurida tulemuslikult ja tõhusalt pettuse ilminguid. Pakkumiste eelkontroll enne toetuslepingu allkirjastamist ning abikõlblikkuse eeskirjade täpsustamine ei tohiks oluliselt vähendada lepingu sõlmimiseks kuluvat aega. Eelarvevahendite volitatud kasutajad esitavad igal aastal kontrollikulude ja -tulude aruande ning komisjon teavitab seadusandjat vahhindamise raames sellest, milline on eeskirjade täitmatajätmise vähenemise saavutatav tase.

Kohaldatavate eeskirjade täitmatajätmise eeldatava ohutaseme hindamine

A. Praegused veaohhtlikud kohad

Seniste tulemuste põhjal on tehtud kindlaks, et vead esinevad seoses järgmiste asjaoludega:

- **personalikulud:** deklareeritakse tavapäraseid või eelarvelisi kulusid (mitte tegelikke kulusid), programmile kulunud aega ei registreerita nõuetekohaselt, deklareeritakse abikõlbmatuid kulusid (VKE omaniku/juhi kulud);
- **muud otsesed kulud:** sageli on leitud vead seotud allhangetega, millele ei ole enne luba antud või mille puhul ei peeta kinni hinna ja kvaliteedi suhte eeskirjadest jms;
- **kaudsed kulud:** paljudel juhtudel moodustavad kaudsed kulud kindla protsendi otsestest kuludest ja seega on kaudsete kulude viga proportsionaalne otseste kulude veaga.

B. Kavandatud lihtsustamisvõimalused

Programmile tulevad kasuks iga kolme aasta järel tehtava finantsmääruse läbivaatamisega kaasnevad lihtsustamismeetmed. Nende raames kasutab komisjon võimalust võtta meetmeid, et lihtsustada näiteks VKEde omanike/juhtide ühikukulude astmestikke või personalikulude standardmäärade kasutamist kooskõlas abisaajate tavapärase aruandluspõhimõtetega.

C. Kontrolli muutuste osatähtsus eeskirjade täitmatajätmise eeldatava taseme vähenemises

Lähtepunkt on praegune olukord, mis põhineb seitsmenda raamprogrammi toetuste kohta seni läbi viidud audititel. Eeldusel, et:

- tulevase Copernicuse programmi toetuste saajad on sarnased seitsmendas raamprogrammis osalenud toetusesaajatega ja et

- üks kolmandik vigade allikatest on hinnanguliselt need, mida on nimetatud eespool punktis A,

aitavad finantsmääruse lihtsustamise meetmed tõenäoliselt vähendada veamäära. Vigu vähendab tõenäoliselt ka abikõlblikkuse eeskirjade eelnev täpsustamine.

Järeldus: kõiki eespool nimetatud meetmeid üheskoos arvestades on lõppeesmärk saavutada programmi lõpuks jääkveamäär, mis oleks võimalikult lähedal 2 %-le.

Selle stsenaariumi alus on eeldus, et lihtsustamise meetmeid otsustusprotsessis oluliselt ei muudeta.

2.2.2.3. Riigihanked

Sisekontrolliraamistik, mille alus on komisjoni sisekontrollistandardite rakendamine, riigihankemenetlused parimate pakkumiste valimiseks ja lepingu haldamiseks kogu projekti/lepingu vältel, ning arvete ja maksete eelkontroll tagavad, et jääkveamäär ei ületa 2 %.

2.3. Pettuse ja eeskirjade eiramise ärahoidmise meetmed

Täpsustage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed.

Ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraat on komisjoni pettustevastase võitluse strateegia²³ raames ja OLAFi abil viimase nõuannete ning pettuste ennetamise ja tuvastamise võrgustikus osalemise kaudu töötanud välja oma pettustevastase võitluse strateegia projekti, mis hõlmab meetmeid pettuse ning eeskirjade eiramise ärahoidmiseks ja avastamiseks nii asutustes kui ka seoses abisaajate ja töövõtjatega. Peadirektoraadi pettustevastast strateegiat ajakohastatakse igal aastal.

Eelkõige toetuste puhul on ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi pettustevastase võitluse strateegia tegevuskavas ette nähtud kõikide abisaajate (koordinaatorid, partnerid, alltöövõtjad ja muud osalejad) ja projektide (aruanded ja kuludeklaratsioonid) keskregistri loomine. See andmebaas ning andmete analüüsimise võimsate vahendite kavandatav kasutusele võtmine pettust tuvastavate näitajate ehk nn ohumärkide avastamiseks parandavad oluliselt kontrollifunktsioone ja auditeerimisvõimekust.

Teadmiste ning ennetava ja tulemusliku kontrolli suutlikkuse parandamiseks nähakse ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi pettustevastase võitluse strateegia tegevuskavas ette konkreetsete koolituste ja suuniste pakkumine. Peale selle töötatakse välja kontrollistrateegia abisaajate rahalise ja tehnilise suutlikkuse hindamiseks ja rakendatakse seda ning liigitatakse abisaajad pettust tuvastavate näitajate, IT-vahendite registreerimise ning eel- ja järelauditite määramise alusel.

Lisaks töötatakse välja auditeerimiskord ja riskipõhiste järelauditite suunised, mis keskenduvad võimalikele pettustele ja eeskirjade eiramise juhtudele. See pettustevastane strateegia on ka paremini kooskõlas sisekontrollistandarditega, eriti riskihindamise toimingutega, ning teiste peadirektoraatide ja allüksuste pettustevastaste strateegiatega.

²³ KOM(2011) 376, 24.6.2011.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

Olemasolevad kulude eelarveread

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Number [Rubriik.....]	Liigendatud /liigendamata	EFTA riigid	Kandidaatriigid	Kolmandad riigid	Rahaline osalus finantsmääruse artikli 21 lõike 2 punkti b tähenduses
[1]	02010404 – Maa seire Euroopa programmi (Copernicus) toetuskulud	Liigendamata	JAH	EI	JAH	EI
[1]	020601 – Operatiivteenused (Copernicus)	Liigendatud	JAH	EI	JAH	EI
[1]	020602 – Kosmoseinfrastruktuuri kaudu tehtav seire (Copernicus)	Liigendatud	JAH	EI	JAH	EI

3.2. Hinnanguline mõju kuludele

3.2.1. Üldine hinnanguline mõju kuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:	1	Arukas ja kaasav majanduskasv
--	----------	-------------------------------

Ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraat			Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021	KOKKU
• Tegevusassigneeringud											
020601	Kulukohustused	(1)	58,500	179,721	189,426	197,952	208,610	283,691	210,291		1,328,191
	Maksed	(2)	29,215	195,417	188,779	197,673	207,871	266,906	231,030	11,300	1,328,191
020602	Kulukohustused	(1)	301,933	373,949	394,141	411,880	434,051	590,279	437,566		2,943,799
	Maksed	(2)	150,785	406,608	392,796	412,159	434,790	555,362	480,717	110,582	2,943,799
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ²⁴											
02010404		(3)	2,500	2,700	2,700	2,800	2,900	2,900	3,000		19,500
Ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	=1+1a+3	362,933	556,370	586,267	612,632	645,561	876,870	650,847		4.291,480
	Maksed	=2+2a+3	182,500	604,725	584,275	612,632	645,561	825,168	714,737	121,882	4.291,480

²⁴ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik:	5	„Halduskulud“
--	----------	----------------------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
Peadirektooraat: ettevõtlus ja tööstus									
• Personalikulud		4,497	5,259	5,894	5,894	5,894	5,894	5,894	39,226
• Muud halduskulud		0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	2,401
Ettevõtluse ja tööstuse peadirektooraat KOKKU		4,840	5,602	6,237	6,237	6,237	6,237	6,237	41,627
Assigneeringud									

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 5 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustused kokku = maksed kokku)	4,840	5,602	6,237	6,237	6,237	6,237	6,237	41,627
---	---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	Aasta 2021	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–5 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	367,773	561,972	592,504	618,869	651,798	883,107	657,084		4,333,107
	Maksed	187,340	610,327	590,512	618,869	651,798	831,405	720,974	121,882	4,333,107

3.2.2. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele

- Ettepanek/algatus ei hõlma tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Eesmärgid	AASTA 2014	AASTA 2015	AASTA 2016	AASTA 2017	AASTA 2018	AASTA 2019	AASTA 2020	KOKKU
ERIEESMÄRK nr 1: teenused	58,500	179,721	189,426	197,952	208,610	283,691	210,291	1,328,191
Erieesmärk nr 2: Kosmos	301,933	373,949	394,141	411,880	434,051	590,279	437,566	2,943,799
KULUD KOKKU	360,433	553,670	583,567	609,832	642,661	873,970	647,857	4.271,990

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele

3.2.3.1. Ülevaade

Ettepanek/algatus ei hõlma haldusassigneeringute kasutamist

Ettepanek/algatus hõlmab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2014	Aasta 2015	Aasta 2016	Aasta 2017	Aasta 2018	Aasta 2019	Aasta 2020	KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5								
Personalikulud	4,497	5,259	5,894	5,894	5,894	5,894	5,894	39,226
Muud halduskulud	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	0,343	2,401
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5	4,840	5,602	6,237	6,237	6,237	6,237	6,237	41,627

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 5 välja jäävad kulud²⁵								
Personalikulud								
Muud halduskulud	2,500	2,700	2,700	2,800	2,900	2,900	3,000	19,500
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 5								

KOKKU	7,340	8,302	8,937	9,037	9,137	9,137	9,237	61,127
--------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

²⁵

Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamiseks antava toetusega seotud kulud (endised B..A read), otsene teadustegevus, kaudne teadustegevus.

3.2.3.2. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei hõlma personali kasutamist
- Ettepanek/algatus hõlmab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina (või maksimaalselt üks koht pärast koma)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)							
02 01 01 01 (komisjoni peakorteris ja delegatsioonides)	28	34	39	39	39	39	39
02 01 01 02 (delegatsioonides)	-	-	-	-	-	-	-
02 01 05 01 (kaudne teadustegevus)	-	-	-	-	-	-	-
10 01 05 01 (otsene teadustegevus)							
• Koosseisuväline personal (täistööajale taandatud töötajad)²⁶							
02 01 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, renditud tööjõud ja riikide lähetatud eksperdid)	14	14	14	14	14	14	14
02 01 02 02 (lepingulised töötajad, renditud tööjõud, noored eksperdid, kohalikud töötajad ja riikide lähetatud eksperdid delegatsioonides)	-	-	-	-	-	-	-
02 01 04 aa ²⁷	-	-	-	-	-	-	0
	-	-	-	-	-	-	0
02 01 05 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)	-	-	-	-	-	-	-
10 01 05 02 (lepingulised töötajad, ameti riikide lähetatud eksperdid ja renditud tööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)	-	-	-	-	-	-	-
Muud eelarveread (täpsustage)	-	-	-	-	-	-	-
KOKKU	42	48	53	53	53	53	53

Personalivajadused kaetakse juba meedet haldavate peadirektoraadi töötajatega ja/või töötajate ümberpaigutamise teel peadirektoraadi siseselt. Vajaduse korral võidakse personali täiendada meedet haldavale peadirektoraadile iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

2013. aastal on inimressurss 29 täistööajale taandatud töötajat (17 ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohta ja 12 koosseisuväliselt töötajat). Järkjärguline suurenemine 53 täistööajale taandatud töötajani (lisandub 22 ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohta ja kaks koosseisuväliselt töötajat) peaks toimuma järgmiselt: pärast kõikide olemasolevate delegeerimislepingute läbivaatamist 2016. aastal on vaja ümber hinnata eraldatud vahendid, et tagada eesmärkide saavutamine olemasolevate töötajatega. Tegelikud näitajad aastate 2016–2019 kohta on esialgsed ja need võivad muutuda.

²⁶ Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditud tööjõud, noored eksperdid delegatsioonides.

²⁷ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiiri arvestades (endised B..A read).

- 22 lisanduva ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikoha puhul kaetakse kaheksa ametikohta ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadi direktoraadi G töötajate ümberpaigutamise teel (kosmosepoliitika ning kosmoseuuringud ja arendustegevus on kavas reorganiseerimise teel ühendada), veel neli ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohta kaetakse töötajate ümberpaigutamisega ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadis. Ülejäänud 10 ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohta tuleb katta nende komisjoni töötajate ja/või lähetatud (käsutuses olevate) töötajate ühise ümberpaigutamise peadirektoraatidest, kes on kaasatud Copernicuse programmi (nagu oli ette nähtud komisjoni 2006. aasta otsusega GMESi loomise kohta (K(2006) 673). Esitatakse ettepanek nimetatud otsuse muutmise kohta.
- Koosseisuvälised töötajad: kaks täiendavat 2014. aastal vajaminevat täistööajale taandatud ametikohta kaetakse institutsioonisese ümberpaigutamise teel ja vajaduse korral võib pärast 2016. aasta läbivaatamist taotlelda lisavahendeid, mis tuleks ettevõtluse ja tööstuse peadirektoraadile eraldada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse alusel.

Täidetavate ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	<ul style="list-style-type: none"> - valmistada ette programmi rakendamine ja rakendamist jälgida, sh määrata kindlaks kasutajate nõuded; - valida volitatavad üksused; - pidada läbirääkimisi delegeerimislepingute sõlmimiseks (kuuekordne suurenemine); - juhendada volitatud üksusi (neljakordne suurenemine); - jälgida kaudselt eelarve täitmist; - teha õiguslikud ja regulatiivanalüüsid poliitikakujunduse toetamiseks; - tagada pakutud lahenduste vastavus kohaldatavatele eeskirjadele; - tagada usaldusväärne finantsjuhtimine ja lepingute haldamisega seotud finantstehingute teostamine; - viia läbi tööhusa kulude kontrolli tagamiseks vajalikud tegevused; - jälgida rahvusvahelist koostööd ja pidada läbirääkimisi rahvusvaheliste kokkulepete sõlmimiseks; - jälgida Copernicuse turvalisuse aspekte; - hoida suhteid liikmesriikidega, eriti <i>in situ</i> komponendi puhul; - hinnata ja maandada riske (mis tekivad suurendatud paketi finantsriski tõttu); - suhelda Euroopa Parlamendi ja nõukoguga finantsmääruse artiklite 58 ja 60–61 alusel; - hoida ära pettused ja eeskirjade eiramine ning suhelda OLAFi ja kontrollikojaga; - andmepoliitika ja selle täitmine kõikide sidusrühmade poolt; - kaasata kasutajad liikmesriikides.
Kooseisuvälised töötajad	Eespool kirjeldatud ülesannete toetamine

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

- Ettepanek/algatus on kooskõlas kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga.
- Ettepaneku/algatusega kaasneb mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi ümberplaneerimine.
- Ettepanek/algatus eeldab paindlikkusinstrumendi kohaldamist või mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist²⁸.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

- Ettepanek/algatus ei hõlma kolmandate isikute poolset kaasrahastamist.
- Ettepanek/algatus hõlmab kaasrahastamist, mille hinnanguline summa on järgmine:
- Programm on osalemiseks avatud kolmandatele riikidele, kuid ühtegi ametlikku lepingut ei ole veel sõlmitud.

Assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Kokku
Täpsustage kaasrahastav asutus								
Kaasrahastatavad assigneeringud KOKKU								

²⁸ Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele.
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
  - omavahenditele
  - mitmesugustele tuludele

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Tulude eelarverida:	Jooksva aasta eelarves kättesaadavad assigneeringud	Ettepaneku/algatuse mõju ²⁹					Lisage vajalik arv aastaid, et kajastada kogu finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)		
		Aasta N	Aasta N+1	Aasta N+2	Aasta N+3				
Artikkel									

Mitmesuguste sihtotstarbeliste tulude puhul täpsustage, milliseid kulude eelarveridasid ettepanek mõjutab.

.

Täpsustage tuludele avalduva mõju arvutusmeetod.

.
---

²⁹

Traditsiooniliste omavahendite (tollimaksud, suhkrumaks) korral peab märgitud olema netosumma, st brutosumma pärast 25 % sissenõudmiskulude mahaarvamist.